VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — 1 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 133 — Vol. XLVIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, marrask. 10 p. 1964 — Tuesday, Nov. 10, 1964

MOSKOVASSA...

Yhtenäisyystunne vallankumousjuhlassa

Moskova. — Osoittaen uutta suuntautumista kohti sosialistisen maailman yhtenäisyyttä sosialististen maiden johtajat seisoivat Leninin mausoleumin katolla lauantaina kun Neuvostoliiton asevoimat esittivät uusimmat ja voimakkaimmat ohjusaseensa.

Kiinan pääministeri Tshou En-lai seurasi yhdessä 11 muun kansantasavallan ja sosialistisen maan johtajan kanssa kun asevoimat kuljettivat yli laajan Punaisen Torin mukulakivien 14 erimallista ohjusta.

Neuvostoliiton uudelle johdolle jättämässään lausunnossa Mao Tse-tung ja muut kiinalaiset johtajat kehoittivat Neuvostoliittoa sellaiseen kommunistien yhtenäisyyteen, joka saattaisi Yhdysvallat ja muut imperialistiset maat vapisemaan.

Neuvostoliiton puolustusministeri Rodion Y. Malinovskin tässä Venäjän vallankumousjuhlassa pitämässä puheessa arvosteltiin myös Yhdysvaltain puolustussihteeri Robert S. McNamaraa.

Vain kuusi nyt esitellyistä aseista oli näytetty aikaisemmin. Jotkut tarkkailijat olivat sitä mieltä, että tämänvuotinen paraati oli vaikuttavin, mitä on koskaan nähty.

Mahdollisesti tärkein näistä aseista oli neljällä moottorilla varustettu 60—65 jalkaa pitkä ja 8 jalkaa läpimitaltaan oleva sikaarinmuotoinen ohjus.

Uutistoimisto Tassin selostuksen mukaan tämä oli ohjuksentorjuntaohjus. Se oli asennettu 8-pyöräiseen perävaunuun.

Länsimaiset asiantuntijat olivat myös sitä mieltä, että se näytti ohjuksentorjuntaohjukselta, joka on kykenevä saavuttamaan suuria korkeuksia. Nämä länsimaiset asiantuntijat eivät uskoneet viime vuonna väitettä, että Neuvostoliitolla olisi tällainen ohjus.

Aina aamulla pidetystä mahtavasta sotilasparaatista illalla pidettyihin juhlallisuuksiin, asti Lokakuun vallankumouksen juhlimisesta kuvastui se, että Neuvostoliitto on ehdottomasti sotilaallisesti voimakas ja että on saavutettava täydellinen yhtenäisyys maailman sosialististen maiden kesken.

Neuvostoliiton syytös:

Ottawan konferenssissa pohdittiin sotakoneistoa

Ottawa. — Neuvostoliitto syytti viime viikonvaihteessa, että Canada ja useammat muut maat olivat pyrkimässä siihen, että muodostettaisiin sotilaallinen järjestö Yhdistyneiden Kansakuntien lipun suojissa.

Kahdenkymmenenkolmen maan edustajien ollessa valmistautumassa päättämään neuvonpitonsa siitä miten voitaisiin säilyttää maailman rauha, Neuvostoliiton Canadan suurlähettiläs Ivan Shpedko ilmoitti Moskovasta annetusta lausunnosta, missä tuomittiin konferenssi.

Hän sanoi esittävänsä lausunnon siinä mielessä, ettei jäisi käsitystä jotta Neuvostoliitto olisi luopunut aikaisemmasta kannastaan, kuten oli väitetty joissakin canadalaisissa sanomalehdissä.

Neuvostoliittolaisessa lausunnossa syytettiin, että konferenssi oli järjestetty "useiden valtioiden sotilaallisiin blokkeihin kuuluvien, kollektiiviselle perustalle pohjautuvan sotilaallisen aparaatin kehittämiseksi tarkoituksella ryhtyä sotilaallisiin operaatioihin tämän ryhmän etujen edistämiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien lipun suojissa."

Canadan ulkoministeri Paul Martin sanoi myöhemmin, että Neuvostoliiton syytökset eivät perustu totuudenmukaisuudelle. Hän väitti, että ainoa keino, millä voitaisiin rakentaa sotilaallinen aparaatti YKn sinisen lipun alla, olisi maailman järjestön kautta.

Hän sanoi, että tavatessaan Neuvostoliiton suurlähettilään hän oli korostanut jotta konferenssissa käsitellään vain teknillisiä kysymyksiä niissä puitteissa, mitkä konferenssiin osallistuvat hallitukset ovat hyväksyneet.

Mr. Shpedko ilmoitti, että hän oli käynyt mr. Martinin puheilla muutamia päiviä ennen konferenssin alkamista esittäen hänelle useita satoja sanoja käsittävän protestin.

Tässä protestissa ilmaistiin se mielipide, että huolimatta Canadan vakuuttelusta jotta konferenssissa käsitellään vain teknillisiä kysymyksiä, "on helppo nähdä . . . jotta tämän konferenssin kokoontumisen tarkoitukset juontavat kauas mielipiteiden vaihdosta . . . Nämä tavoitteet, kuten voidaan käsittää, liittyvät välittömästi vissien valtojen yleiseen suuntautumiseen, joka on tähdätty käyttämään Yhdistyneitä Kansakuntia niiden erikoisetujen puolustamiseksi, joilla erikoiseduilla ei ole mitään yhteistä rauhan säilyttämisen kanssa."

Lausunnossa syytetään edelleen että konferenssissa pyrittiin väittyä YKn peruskirjan noudattamiselta. YKn peruskirjan mukaan rauhan säilyttämistoimenpiteet kuuluvat Turvallisuusneuvoston toimintapiiriin.

(Rauhansäilytysjoukkojen lähettäminen erinäisille alueille on tähän asti päätetty Yleiskokouksessa missä Neuvostoliitolla ei ole eittoamisoikeutta. Neuvosotliittolaisella taholla on kieltäydytty maksamasta näiden joukkojen ylläpitämisestä väittäen, että ne maat, jotka ovat nämä erinäiset tilanteet aikaansaaneet ovat velvollisia maksamaan niiden korjaamisesta).

Neuvostoliiton suurlähettilään esittämässä lausunnossa viitattiin myös siihen, että konferenssiin oli kutsuttu vain vissejä maita, joiden joukossa useita länsimaiden sotilasblokkiin kuuluvia. Nämä määräävät konferenssin sävyn, sanoi hän.

— Ruotsalainen osakeyhtiö Matreco Bil Ab on ostanut Neuvostoliitosta 2,310 henkilöautoa, joista 510 on Volga- ja 1,800 Moskvitsh-merkkisiä.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Britannian uusi labouristinen hallitus sai luottamuslauseen eilen toimitetussa ensimmäisessä tärkeimmässä äänestyksessä. Kysymyksessä oli Britannian terästeollisuuden uudelleen kansallistaminen. Hallituksen aikeiden puolesta annettiin 307 ääntä 300 alahuoneen jäsenen vastustaessa terästeollisuuden kansallistamista.

Ottawa. — Liberaalinen ja uusdemokraattinen pääsivät voitolle eilen toimitetuissa liittoparlamentin alahuoneen täytevaaleissa Waterloo Southissa, Ontariossa, ja Westmorelandissa, New Brunswickissa. Ensinmainitussa tuli valituksi uusdemokraatti Max Saltsman, jota oli vastustamassa uusdemokraattien riveistä loikannut Roderick Stewart (nykyään liberaalien riveissä) ja konservatiivi James Chaplin. Toisessa tapauksessa mrs. Margaret Rideau säilytti huomattavalla äänten enemmistöllä newbrunswickilaisen edustajapaikan liberaaleille. Hän asettui ehdokkaaksi kun hänen aviopuolisonsa kuoli muutamia kuukausia sitten.

Ottawa. — Terveysministeri Judy LaMarsh ilmoitti parlamentin alahuoneessa, että hallituksen aikomuksena on kytkeä nykyinen $75 vanhuudeneläke elinkustannuksien tasoon.

Tokio. — Tuhannet mielenosoittajat marssivat eilen illalla Japanin parlamenttitalon edustalle huutaen "Jenkki, lähde kotiin" uuden pääministerin Eisaku Saton vannoessa virkavalaansa.

Sanovat USAn käyttävän rahamahtia hyväkseen

Teknillisen avun saannin ehdoksi ilmoitetaan vaatimus Washingtonin ohjelman kannattamisesta

United Nations. — Yhdysvallat on tehnyt täällä pommiräjäytykseksi leimatun päätöksen, jonka mukaan USA kieltäytyy painostustarkoituksessa lupaamasta varoja YKn teknillisen avun konferenssille, mihin tarkoitukseen on Yhdysvalloista saatu normaalisesti 40% käyttövaroista.

Saatujen tietojen mukaan Yhdysvallat on tehnyt tämän YKn teknillistä avustusta koskevan kielteisen päätöksensä siksi kun Washington ei ole saanut riittävästi kansainvälistä tukea vaatimukselleen että Neuvostoliitolta ja eräiltä muilta mailta pitäisi kieltää Yleiskokouksessa äänestysoikeus siksi kun ne ovat kieltäytyneet maksamasta Lähi-Idän ja Kongon rauhoittamismenoja.

Kun tällaisen teknillisen avun myöntäminen on kokonaan vapaaehtoisuudesta riippuvainen, Yhdysvaltain sanotaan voivan kieltäytyä sen antamisesta joutumatta minkäänlaisten vastatoimenpiteiden kohteeksi. Yhdysvaltalaispiireistä ei ole kuitenkaan annettu tästä kielteisestä kannanotosta mitään selitystä.

YKn korkeimpien virkailijain kerrotaan ilmaisseen käsityskannan että he ovat tietäneet, jotta USAn teknillisen avun saannin ehtona on Washingtonin myönteinen ratkaisun teko ns. takamaksujen kohdalta. Sanoista piireistä on kuitenkin ilmaistu käsityksenä, että ehdoton "ei mitään varoja avustustarkoituksiin" -lausunto on verrattavissa pommiräjähdykseen.

YKn piireissä oletetaan yleisesti että Yhdysvallat tavoittelevat on tässä YKn Artikla 19. määritelmien toteuttamista, millä pyritään Neuvostoliiton ja eräitten muiden maiden äänestysoikeuden kieltämiseen YKn Yleiskokouksessa.

YKn opetus-, tiede- ja kulttuurijärjestön — UNESCOn — kokouksessa Pariisissa Yhdysvallat kärsi äskettäin murskaavan tappion yrittäessään saada läpiajetuksi UNESCOssa samanlaisen äänestysoikeuksien kieltopäätöksen ns. jäsenmaksurästien johdosta.

YKn teknillinen apuohjelma toimii vuosibudjetin perusteella ja uuden toimivuoden budjetti on hyväksyttävä aina ennen vanhan toimivuoden loppua. Tämä apu menee valtaosalta asiantuntijain palkkojen maksuun, avustusrahojen myöntämiseen jne. Yhdysvallat myönsi tähän tarkoitukseen viime vuonna $59,000,000.

Intian pääministeri vastusti puoluekokouksessa Intian ydinaseistamista

Guntur, Intia. — Pääministeri Lal Bahadur Shastri lopetti viime viikonvaihteessa kinastelun siitä josko Intian olisi hankittava itselleen ydinaseita. Hän sanoi, että kongressipuolueen keskusteluissa ei ole tilaa puheille pommien valmistamisesta silloin kun rauhanapostolien Gandhin ja Nehrun kuvat ovat seinällä.

Hän toisti Intian hallituksen kannan, että ydinvoimaa on käytettävä vain rauhanomaisiin tarkoituksiin — huolimatta siitä, että Kiinassa on räjäytetty ydinpommi.

Täällä pidetyssä kongressipuolueen keskuskomitean kokouksessa, mihin osallistui noin 400 jäsentä ja joka oli kutsuttu keskustelemaan ulkopolitiikasta, keskustelu keskittyi pääasiallisesti siihen, että olisiko Intian hankittava itselleen ydinaseita sen johdosta, että Kiinassa oli äskettäin räjäytetty ydinpommi. Intian ja Kiinan välillä on ollut viime kahden vuoden aikana vakavaa erimielisyyttä näiden maiden välisestä rajasta.

Mr. Shastri sanoi, ettei Intia voi omaksua sitä kantaa, että sillä myös tulisi olla ydinaseita peloistuskeinoina. "Sellainen merkitsisi vain linjoittumista Kiinaa vastaan." Hän sanoi lisäksi, että sellainen merkitsisi vain sitä, että sen tuloksena Intia menettäisi taloudellisen ja poliittisen itsenäisyytensä.

Pääministeri korosti, että jos Intia ryhtyisi itse valmistamaan ydinaseita, niin toiset kansat sanoisivat, että Intia oli luopunut aikaisemmin julistamastaan ohjelmasta. "Jos me valmistamme pommin, niin Intia hyvin yksinkertaisesti lakkaisi olemasta voimana kansainvälisen rauhan puolesta", sanoi hän.

Entinen vasemmistolaiseen suuntaan kallistautuvana tunnettu puolustusministeri V. K. Krishna Menon ja Orissan osavaltion entinen valtionjohtaja Bijoyananda Patnaik tuomitsivat myös puheet ydinaseiden hankkimisesta Intialle.

Mr. Menon arvosteli kovakouraisesti Intian atomivoimakomission puheenjohtajaa Homi J. Bhabhaa, joka sanoi äskettäin, että Intia voisi valmistaa ydinpommin noin 18 kuukauden kuluessa.

INTIALTA VAKUUTTEITA CANADALLE

Rawalpindi. — Canadan salkuton ministeri Yvon Dupuis ilmoitti lauantaina, että Intian ulkoministeri Sardar Singh oli vakuuttanut hänelle New Delhissä, että "Intia ei tule tuottamaan ydinaseita" sillä reaktorilla, jonka se on saanut käyttöönsä Canadan avunannolla. Mr. Dupuis kuitenkin tähdensi, että tämä oli vain mr. Singhin henkilökohtainen mielipide.

Mr. Dupuis, joka on neljä päivää kestävällä vierailulla Pakistaniin, oli vastaamassa sanomalehtimiesten esittämiin kysymyksiin Peshawarissa, noin 100 mailin etäisyydessä Rawalpindista. Reaktori, josta hän mainitsi, on se 200 megawatin atomireaktori, joka annettiin Canadan taholta avunantona Intialle.

Bolivian uusi sotilashallitus USAn linjalla

La Paz, Bolivia. — Bolivian uuden sotilashallituksen presidentti Rene Barrientos ilmoitti viime viikonvaihteessa, että hänen johtamansa hallitus tulee seuraamaan yhdysvaltalaista linjaa ulkopolitiikassaan.

"Meidän on ylläpidettävä mahdollisimman läheisiä suhteita Yhdysvaltoihin, samoin kuin niihin toisiin maihin, joihin olemme läheisesti sidottu meidän yhteisen ajattelutapaamme ja meidän demokraattiseen kehitykseemme", sanoi tämä 44 vuotias ilmavoimien kenraali.

Yhdysvalloissa koulutettu Barrientos johti viime viikolla tapahtunutta veristä vallankaappausta, minkä tuloksena presidentti Victor Paz Estenssoro syöstiin vallasta. Yhdysvallat on antanut Bolivialle yli $300 miljoonaa apua viimeisen 12 vuoden kuluessa.

Eisenhower valitti republikaanien häviön johdosta

Augusta. — Yhdysvaltain entinen presidentti Dwight D. Eisenhower sanoi täällä viikonvaihteessa, että vaikka republikaanipuolue oli kärsinyt huomattavasti presidentti Johnsonin puolesta annetusta ennätysmääräisestä äänimäärästä, niin se ei silti merkitse sitä, että tilanne ei olisi korjattavissa.

Hän sanoi olevansa sitä mieltä että republikaanipuolueen häviö johtui osaltaan siitä liian pitkään Yhdysvaltain asukkaita sekoittaneesta käsitteestä, että puolueen oppi oli tarkoitettu vain rikkaiden hyväksi.

Työnantajien ja työläisten suhteita toisiinsa pohditaan

Ottawa. — Sunnuntaina ilmoitettiin, että seuraavana päivänä alkavalle kansalliselle työläisten ja työnantajien välisiä suhteita pohtivalle konferenssille annetaan tutkimustyötä tehneiden henkilöiden toimesta seuraavia selostuksia:

— Kansa käy jatkuvasti yhä kyllästyneemmäksi siitä, että tapahtuu työmaariitoja ja että jos jotain ei tehdä kollektiivisen neuvottelun parantamiseksi, niin on mahdollista jotta hallitus sekaantuu asiaan.

— Parempi yhteistoiminta työnantajien ja työläisten välillä edistäisi kansallista yhtenäisyyttä.

— Yhteistoiminta teollisuuden molempien osien kesken riippuu talouskriisejä aiheuttavista tilanteista ja jos kunnolla ymmärrettäisiin Canadan syvälliset taloudelliset ongelmat, niin se edistäisi yhteistoimintaa.

— Työväestön ja työnantajien suhteet näyttävät olevan paremmat Länsi Euroopan maissa kuin Canadassa ja siitä syystä menetetään vähemmän työaikaa lakoissa.

Kokemukset Nova Scotiassa ovat osoittaneet, että on mahdollista jotta työnantajat ja työläiset voivat ratkaista omat ongelmansa hallituksen sekaantumatta rajoittavalla lainlaadinnalla näiden asioihin.

Nämä ovat niiden luikuisten kysymyksien joukossa, joista oli valmistettu alustukset Canadan talousneuvoston kutsumalle työläisten ja työnantajien edustajien konferenssille.

Neuvoston puheenjohtaja tri John Deutsch sanoi, että tarkoituksena ei ole ratkaista joitakin vissejä ongelmia, vaan kehittää parempaa yhteisymmärrystä työläisten ja työnantajien välillä ajankohtana, jolloin teollisuuden automatisointi ja teknilliset muutokset vaikuttavat erittäin suuresti näiden välisiin suhteisiin.

Sai kuusi sutta yhdellä matkalla

Petawawa. — 33-vuotias Earl Paquette sai itselleen vuorokauden aikana elinkautiset metsänkokemukset ollessaan peuranmetsästysmatkalla Petawawan sotilasalueella Cartier järven lähettyvillä.

Hän löysikin peuran, jonka ympärillä oli kahdeksan sutta. Seuraavassa hetkessä sudet piirittivät hänet.

Odottamatta sen enempää Paquette avasi nopean tulen susia vastaan. Panosten loputtua oli 4 sutta kuolleena ja 2 haavoittuneena. Hän latasi aseensa uudelleen odottaen, että joutuu käyttämään pyssyä lyömäaseena — mutta jälellejääneet sudet juoksivat pois.

Voidakseen todeta kasarmialueella oleville ystävilleen tämän metsästysjuttunsa ja periäkseen suden tapporahat ($25.00 sudesta), Paquette lähti seuraavana päivänä susiaan nylkemään. Menomatkalla hän ampui vielä yhden suden. Iltapäivällä hän kaatoi urospeuran ja näki viisi karhua, mutta väisti niitä huolellisesti.

Marsin tutkimusyritys epäonnistui

Cape Kennedy. — Perjantaina ilmoitettiin, että aikaisemmin Marsin tutkimusmatkalle lähetetty Mariner III avaruusalus ei ollutkaan lähtenyt onnistuneesti matkalleen, vaan oli avuttomana kiertämässä Aurinkoa.

Mariner III valmistaminen tuli maksamaan $25,000,000. Nyt on kansallinen avaruus- ja ilmailuhallinto kiinnittänyt huomionsa Mariner IV matkalle lähettämisen valmistautumiseen. Avaruushallinto uskoo että tämä kaksivaiheinen ohjus voidaan lähettää matkalle kohti Marsia kahden viikon kuluttua. Aikaa on joulukuun 1 päivään saakka. Sen jälkeen Mars ei ole enää asemassa uutta yritystä varten ennenkuin joulukuussa 1966.

Rhodesiassa:

VAIN VALKOIHOISET ÄÄNESTIVÄT ITSENÄISYYDESTÄ

Salisbury, Rhodesia. — Rhodesian pääasiallisesti valkoihoiset valitsijat, jotka muodostavat pienen vähemmistön Rhodesian asukasluvusta, ovat äänestäneet ylivoimaisesti sen puolesta, että Rhodesialle annettaisiin itsenäisyys jatkuvan valkoihoisten vallanalaisuudessa, ilman operaatioita tämän Britannian siirto maan nykyiselle perustuslaille.

Äänestyssuhde oli 9 puolesta ja 1 vastaan. Lopulliset äänestyksen tulokset osoittavat, että 58,091 äänestäjää oli kannattanut hallituksen ehdotusta, että Rhodesia saisi itsenäisyytensä Britanniasta ja että valkoihoisten valta jatkuisi v. 1961 perustuslain puitteissa. Tätä vastaan oli 6,096 henkilöä.

Äänestystulokset osoittavat, että valtaosa noin 12,729 tummaihoisesta, joille oli myönnetty äänestämisoikeus, oli kieltäytynyt äänestämästä. Nykyisen perustuslain mukaan kielletään äänestämisoikeus valtaosalta Rhodesian asukkailta.

Kuitenkin Rhodesian valkoihoisen hallituksen taholta oli varoitettu, että "itsenäisyysehdotuksen" hyväksyminen ei automaattisesti merkitse sitä, että maa siirtyisi pois Britannian vallanalaisuudesta. Britannian hallituspiireistä on varoitettu, että sellaisen päätöksen toteuttaminen voisi merkitä avoimen kapinan alkamista maassa. Tässä huolimatta on Rhodesian pääministeri Ian Smith nauttii ylivoimaisesta maan valkoihoisten ja muutamien heimopäällikköjen kannatuksesta.

Nyt on pääministerin edessä kysymys siitä miten hän voisi saada noin 210,000 valkoihoisen asuman maan "itsenäisyys".

ITALIAN TYÖLÄISET LAKKOILEVAT

Rooma. — Italian valtion rautatien työläiset ryhtyivät sunnuntaina lakkoon, mikä on suunniteltu kestävän viikon. Eilen ilmoitettiin, että rautatieliikenne on jokseenkin keskeytynyt.

Transporttiministeriön virkailijat ilmoittivat, että he eivät näe mitään mahdollisuutta järjestää hätätilapalvelua maan laajuisen lakon johdosta. Lakko kutsuttiin vasemmistolaisesti johdetun Italian yleisen työväenliiton toimesta.

Lakko on omalaatuinen siitä, että työläiset eivät ole jatkuvasti lakossa vaan junat seisahtuvat kolmasti päivässä aina puoleksitoista tunniksi kerrallaan — kello 9—10.30 aamupäivällä, 3—4.30 iltapäivällä ja 10—11:30 illalla — sunnuntaista lauantaiseen.

Rautatietyöläiset olivat viikon lakossa viime lokakuussa — 20 päivästä 26 päivään. Silloin keskeytettiin junien kulku 3½ tunniksi joka päivä.

Kaikki rautatietyöläiset ovat vaatineet uutta työluokittelua, hyvityksiä ja muita etuisuuksia.

Joissakin Italian työläispiireissä ilmaistiin tyytyväisyyttä sen johdosta, että hallitus oli päättänyt lokakuun lakon jälkeen varata $1,600,000,000 ylimääräisiä hyvityksiä, eläkkeitä ja muita etuisuuksia kaikille valtion palveluksessa oleville työläisille.

Rautatietyöläiset kuitenkin katsoivat, että tämä ei riittänyt.

Rautatietyöläisten lakko ei ole ainoa, joka oli vielä sunnuntaina pääministeri Aldo Moron johtaman hallituksen harmina. Tuhannet Italian valtion aluksilla olevat merimiehet palasivat vasta eilen viikon kestäneen lakon jälkeen laivoilleen kotimaisissa ja ulkomaisissa satamissa.

Näiden lisäksi lääkärit olivat viikon alussa kahden päivän lakossa protestoiden sen johdosta, että lääkärien yhdistyksien ja valtion lääkintävakuutushallinnon väliset neuvottelut olivat ajautuneet umpikujaan. Lääkärit kieltäytyivät tarjoamasta palveluaan niille henkilöille, jotka ovat valtion vakuutuksen alaisia.

Lukuisat kauppiaat, ravintoloitsijat ja kapakoitsijat ovat suunnitelleet laitoksiensa ovien kiinni pitämistä marraskuun 18 pnä protestoiden korkeiden verojen johdosta.

Maantieministerille 7. tuomio liikennelain rikkomisesta

Vancouver. — British Columbian maakunnan maantieministeri Philip Gaglardi väittää, että olisi paljon korjaamista Edmontonin katujen liikennemerkeissä.

Mr. Gaglardi oli keskustelemassa siitä, että hänet oli tuomittu maksamaan $5 sakkoa siitä, että hän oli lakivastaisesti kääntynyt vasempaan ajessaan autoa eräällä Edmontonin kadulla. Tämä oli johtanut kolariin bussin kanssa.

"Minä en ajanut kohti bussia bussi tuli minun päälleni", sanoi hän. "Jos hän olisi ollut hyvä bussinajuri, niin hän olisi pysäyttänyt bussinsa ajoissa."

Mr. Gaglardi valitti myös sitä, että kadut ei ollut merkitty kunnollisesti.

"En ole koskaan eläissäni ajanut missään siten, että vieras joutuisi suurempiin vaikeuksiin", vakuutti maantieministeri.

Tämä oli seitsemäs kerta kun maantieministeri oli saanut tuomion liikennelain rikkomisesta.

KONGON KANSANTASAVALTALAISET OTTANEET SOTAVANKEJA

Leopoldville. — Belgialaisilla helikoptereilla etsittiin viikonvaihteessa 29 katolista saksalaista lähetyssaarnaajaa, joiden ilmoitetaan joutuneen Kongon kansantasavallan joukkojen vangeiksi.

Eräs länsisaksalainen diplomaatti sanoi täällä sunnuntaina, että vielä on toiveita näiden lähetyssaarnaajien löytämisestä. Heidän joukossaan ilmoitetaan olevan Hitlerin apulaisen Martin Bormannin poika Martin.

Valkoihoiset palkkasoturit, jotka valloittivat kapinallisilta kongolaisen Ikelan kauppalan, ilmoittavat, ettei he ole tavanneet mitään merkkiä Bormannista eikä lähetyssaarnaajista.

Hallituksen palveluksessa olevien asejoukkojen puhemiehet kertovat, että he olivat tiedustelleet asiasta kyläläisiltä, mutta eivät olleet saaneet mitään selvyyttä.

Ikela sijaitsee noin 200 mailia etelään Kongon kansantasavallan pääkaupungista Stanleyvillestä. Se on tärkeä rautatiekeskus.

Joissakin piireissä arvellaan, että Kongon kansantasavallan tarkoituksena on ottaa haltuunsa niin monta ulkomaalaista kuin mahdollista ja pitää heitä panttivankeina. Kongon kansantasavallan presidentti Christophe Gbenye on ilmoittanut, että vähintään 60 yhdysvaltalaista ja 800 belgialaista on hänen johtamansa hallituksen linjojen takana ja heidät tullaan pitämään sotavankeina. Hän sanoi lisäksi, että hän on valmis neuvottelemaan näiden ihmisten vapauttamisesta. Hän sanoi, että päätös näiden ihmisten sotavangeiksi julistamisesta tehtiin sen jälkeen kun "suoritettiin ulkomaalaisten taholta pommituksia kansan vapausarmeijan—vapauttamilla alueilla."

Ilmeisestikin länsimielisen Leopoldvillen hallituksen pääministeri Moise Tshombe esitti lauantaina täällä vetoomuksen Kongon kansantasavallan sotilaille kehoittaen heitä laskemaan aseensa, vangitsemaan johtajansa ja vapauttamaan vangitut valkoihoiset vaaranalaisuudesta.

Gbenye on kehoittanut ulkoministeriään, Thomas Kanzaa pysymään yhteydessä Kenian pääministeri Jomo Keniattan ja Afrikan yhtenäisyysjärjestön pääsihteeri Diallo Tellin kanssa. Mr. Keniatta on Afrikan yhtenäisyysjärjestön Kongon asioita käsittelevän komitean puheenjohtaja. Gbenye sanoi, että hän on valmis vastaanottamaan komitean Stanleyvillessa.

Banksin johtama Seafarers-unio rahoitti liberaalien kampanjaa

Montreal. — Sanomalehdistö on saanut tietää, että Hal Banksin johtama Seafarers International-unio (Canadassa) oli allekirjoittanut shekkejä vähintään $6,000 liberaaliehdokkaille Montrealin alueen liberaalipuolueen juuri ennen v. 1962 pidettyjä liittovaaleja.

Union taholta oli annettu lahjoituksia myös v. 1957 liittovaalikampanjan aikana entiselle alahuoneen jäsenelle New Brunswickin vaalipiirissä.

Todistukset näistä lahjoituksista löytyivät SIUn lipastoista Norrisin komission tutkiessa asiaa. Tämän komission ehdotuksen mukaisesti lopetettiin Banksin valta SIUssa.

Norrisin raportin perusteella asetettiin kolmimiehinen valvontalautakunta hoitamaan Seafarers International-unionin asioita Canadassa. Banks erotettiin presidentin toimesta myöhemmin salaliittoutumisesta sen jälkeen kun hänet tuomittiin unionin virkailijan päällekarkaamiseksi. Vähän myöhemmin, oleskeltuaan vapaana takausta vastaan siksi kunnes käsiteltäisiin vetoomus vankeustuomion johdosta, hän karkasi Yhdysvaltoihin.

Nyt vasta on tullut julkisuuteen se, että Seafarers-unionin taholta oli annettu vaalikampanjarahoja liberaalipuolueelle. Norrisin komissio oli kieltäytynyt antamasta näitä tietoja julkisuuteen sen jälkeen kun se oli suorittanut tutkimuksensa.

Asiakirjat, joissa todistetaan, että mainittuja lahjoituksia oli annettu ovat nykyään valvontalautakunnan käsissä Montrealissa. Eräs valvontalautakunnan jäsen vahvisti, että ne todella ovat lautakunnan käsissä, mutta kieltäytyi näyttämästä niitä sanomalehtimiehille.

Sanomalehtimiesten yrittäessä saada näitä tietoja tapahtui siten, että Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin edustaja yritti estää sellaisen tapahtumisen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB
TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk 10.50 6 kk. 5.75

Kehno vastaväite

Kuten on lehtemme uutisosastolla aikaisemmin kerrottu, maakuntahallituksen Bill 163-nimellä tunnettava, Ontarion sairashuoltovakuutuslakia tutkimaan nimitetty 14-henkinen erikoiskomitea julkaisi muutama päivä sitten eräänlaisena "vuotona" tai ennakkotietona käsityskannan, että mainittu komitea tulee ehdottamaan lainlaatijakunnalle ehdotuksen "vapaaehtoisen sairashuoltovakuutuslain laatimiseksi", mikä seuraisi tämän "vuodon" mukaan hyvin läheisesti Albertassa nyt voimassaolevaa samantapaista lakia.

Tässä yhteydessä on ensiksi syytä kiinnittää huomiota kahteen määritelmään, jotka saattavat johtaa paremmin asian tuntemattoman harhateille. Kun Ontarion maakuntahallitus ja sen nimittämä tutkimuskomitea sekä niitä tukevat lehdet puhuvat kovaäänisesti sairashuoltovakuutuksen "vapaaehtoisuudesta" niin sillä tarkoitetaan sellaista yksityisten vakuutusyhtiöiden hallinnoimaa vakuutusta, joka ei koskisi kaikkia asukkaita. Se olisi "vapaaehtoinen" tietysti siinä, että joidenkin kansalaisten kohdalta jäisi vapaaehtoisuuden varaan kysymys siitä, liittyäkö siihen vaiko ei. Mutta se olisi "vapaaehtoinen" ennenkaikkea siksi, että sen tarkoituksena ei olisi varata etuiksi mainittua sairashuoltoa kaikille kansalaisille, vaan ainoastaan vissille kansalaisosalle. Kun toisaalla puhutaan esimerkiksi Hallin komissionin ehdottamasta "pakollisesta" sairashuoltopalvelukesta, niin sillä "pakollisuudella" tarkoitetaan, että kaikki canadalaiset hyötyisivät siitä varallisuuteensa katsomatta.

Tosiasia on, että Ontarion sairashuoltovakuutus, sellaisena kuin se on Bill 163:ssa kaavailtu, auttaisi pääasiassa vähempiosaisten ihmisten kärsimysten ja kurjuuden kustannuksella uppoirikkaita vakuutusyhtiöitä.

Meille sanottiin edelläkerrotussa "vuotouutisessa", että Ontarion maakuntahallituksen suosimassa sairashuoltovakuutuksessa myönnetään hallituksen apua "köyhyydentodistuksen" (means test) perusteella varattomille kansalaisille. Mutta tunnetusti tosiasia on, että varattomat ihmiset alentuvat "köyhyydentodistuksen" anomiseen vasta äärimmäisen pakon edessä.

Pantakoon tässä yhteydessä merkille, että yksi kolmasosa Albertan koko maakunnan väestöstä olisi siellä voimassaolevan sairashuoltovakuutuslain mukaan oikeutettu saamaan avustusta "köyhyydentodistuksen" perusteella. Tähän väestöryhmään kuuluvat kaikki ne, joilla ei ole verotettavia tuloja enempää kuin $500 vuodessa. Mutta ainoastaan yksi kolmasosa näistä 192,000 albertalaisista, jotka tulojensa pienuuden pohjalla olisivat lain mukaan oikeutettuja saamaan tätä avustusta "köyhyydentodistuksen" perusteella, on alentunut tällaista köyhyydentodistusta hankkimaan itselleen.

Toisaalta on selvää, että yksityisille vakuutusyhtiöille voittoa tuottamaan suunniteltu sairashuoltovakuutuslaki on äärettömän kallis verrattuna yhteiskunnallisesti rahoitettuun ja kontrolloituun sairashuoltopalveluun, jonkalainen laki on voimassa Saskatchewanissa ja minkälaista lakia Hallin kuninkaallinen komissio ehdottaa koko Canadalle. Esimerkiksi Albertan maakunnassa — ja meidän saamamme "vuotouutinen" kertoi, että Ontarion maakunnassa aiotaan tarpoa tässä Albertan jalanjälkiä — joutuu sellainen mies, jolla on vaimo ja kaksi alaikäistä lasta, maksamaan $501 suuruisesta verotettavasta vuositulosta sairaushuoltovakuutuksestaan $144 vuodessa — siis miltei neljännen osan verotettavasta tulomäärästään!

PYHÄ BYROKRATIUS

Ontarion sairaushuoltovakuutusta tutkineen Hageyn komitean antamista vuotouutisista voidaan oikeutetusti sanoa, että pyhä virkavaltaisuus on siinä laitoksessa niskan päällä.

Tosiasia nimittäin on, että joitain aniharvoja poikkeuksia lukuunottamatta kaikkein konservatiivisimmatkin laitokset ilmaisivat julkisissa kuulusteluissa Hageyn tutkimuskomitealle, että Ontarion hallituksen suosittelema, suurten vakuutusyhtiöiden saalistamishalua ihmisten sairauden kustannuksella edistävä lakitekele ei vastaa lähestulkoonkaan Ontarion väestön tämän hetken tarpeita ja vaatimuksia.

Tämän vuoksi on kerrassaan tuomittavaa, jos Ontarion hallituspiirit aikovat, kuten edellämainitussa "vuotouutisessa" kerrottiin, sulkea kansallisen sairashuoltopalvelun järjestämisen tielle tällaisen yksityisyhtiöitä auttavan lakitekeleen.

Jos koskaan, niin nyt pitäisi koko Canadan kansan ja siinä yhteydessä myös Ontarion väestön vaatia, että liittohallituksen tulisi viivyttelemättä esittää kansallista sairashuoltopalvelua koskevan lakiehdotuksen alahuoneen käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Canadassa tarvitaan Hallin kuninkaallisen komissionin ehdottamaa sairashuoltopalvelua, jonka perusteella saisivat kaikki canadalaiset varallisuudestaan, tuloistaan, asuinpaikoistaan ja toimialoistaan huolimatta takeen siitä, että heidän käytettävissään on sairauden sattuessa nykyaikainen lääkäri-, lääke- ja sairaalapalvelu.

Ne, jotka viittaavat kintaalla tavallisten kansalaisten etuihin yrittävät puolustella yksityisten vakuutusyhtiöiden saalistamishimoa ihmisten sairauden kustannuksella sillä, että luonnonrikkauksistaan äärettömän rikas Canada ei voi muka taloussyistä varata kaikille kansalaisille nykyaikaista lääkäri-, lääke- ja sairaalapalvelua, kuten Hallin komissionin ehdotukset edellyttävät.

Tosiasia on tietenkin tässäkin tarua kummempi. Tuomari Hall korosti vielä muutama päivä sitten, että Canadan johtavat talousmiehet saivat hänen komissionensa jäsenet vakuuttuneiksi siitä, että tällaisen terveyshuoltopalvelun järjestäminen ei ole ylivoimaisen vaikeaa taloudellisesti taakaksi Canadassa.

Miksi he pakenevat lännestä?

Berliini, maraskuussa.

— Tulimme taloudellisista syistä. En voinut maksaa palkastani 200 markan kuukausivuokraa.

— En saanut ammattiani vastaavaa työtä, sillä täällä suorittamaani sairaanhoitajatutkintoa ei hyväksytä Länsi-Saksassa.

— Syyni ovat poliittiset. Osallistuin Länsi-Saksassa hallituksenvastaiseen liikehtimiseen. Ystäväni sanoivat, että on paras lähteä ennen kuin pidätetään.

Kertojina ovat Länsi-Saksasta ja Länsi-Berliinistä Saksan demokraattiseen tasavaltaan muuttaneet henkilöt ja keskustelun puitteet muodostaa Berliinin lähistöllä Blankenfeldessä sijaitseva maahanmuuttajien vastaanottokoti. Se sijaitsee paikalla, josta Pohjois-Saksan silminkantamattomat viljapellot saavat alkunsa. Kodin väliaikaisia asukkaita varten rkennetut parakit ympäröivät aitauksen tavoin neliömäis'ä aluetta, johon hoidetut nurmikot, kukkaistutukset ja pieni lintuelläintarha antavat kesäistä viihtyisyyttä myöhäisestä syksystä huolimatta. Puiston penkeillä paistatetaan päivää ja kodin nuorimmat suorittavat omaa ohjelmaansa lastentarhan takana olevalla leikkikentällä.

Vierailun isäntänä toimii laitoksen varajohtaja Heinz Nielsson. Toimistoparakkiin järjestetyn kahvipöydän äärellä hän kertoo viitisen vuotta kestäneestä työstään. Tämän vuoden 8 ensimmäisen kuukauden aikana on Blankenfelden vastaanottokodin toimesta DDR:ään sijoitettu 1800 Länsi-Saksasta ja Länsi-Berliinistä tullutta henkilöä, joista 350 on ollut lapsia. 55 prosenttia mainitusta lukumäärästä on ollut takaisin palaajia ja loput ovat alun pitäen asuneet lännessä. Maahanmuuttajien lukumäärä olisi vieläkin korkeampi, mutta DDR:n viranomaiset ovat joutuneet palauttamaan n. 40% tulijoista, jotka ovat jättäneet jälkeensä lyhyemmän tai pitemmän rikosrekisterin. Takaisin passitettujen lukumäärä on erikoisen korkea tässä vastaanottokodissa, sillä sinne tulijat ovat etupäässä Länsi Berliinistä, johon taas rikolliset ainekset pakenevat Länsi-Saksasta. Tässä suhteessa ovat molempien Saksan valtioiden ja Länsi-Beliinin viranomaiset yhteistyössä ja mm. siitä syystä joutuvat siirtolaiset olemaan vastaanottokodissa vähintään kolme viikkoa.

Sinä aikana selvitetään niin menneisyys kuin tulevaisuuskin, sillä siinä tapauksessa, että tulijat hyväksytään DDR:n kansalaisiksi hankitaan heille asunto, työpaikka ja kodinperustamislaina. Jos asiat eivät järjesty kolmessa viikossa, voi kodissa viipyä kauemminkin. Heinz Nielsson puhuu korostetusti vastaanottokodista, joka antaa luennoin, keskusteluin ja elokuvaesityksin mahdollisuuden valmistautua elämän muutokseen. "Laitoksemme poikkeaa lännen pakolaisleireistä, joista jokainen saa selvitä uuden elämän alkuun omin nokkineen. Emme vaadi tulijoilta kommunistista maailmankatsomusta, edellytämme vain heidän tulevan yhteiskuntakelpoisiksi DDR:n kansalaisiksi, jotka ovat selvillä velvollisuuksistaan ja oikeuksistaan."

Tulijat anovat pääsyä DDR:ään etupäässä sosiaalisista ja taloudellisista syistä. Hintojen korotukset, korkeat vuokrat, hermojarepivä kilpajuoksu elintason kanssa, las'en lisääntyvä lukumäärä ja huoli heidän koulutuksestaan on saanut kokonaisia ruokakuntia liikkeelle kohti itää. Armeijasta paenneet eivät sano paenneensa asevelvollisuutaan, sillä he tietävät sen olevan voimassa DDR:ssäkin, vaan Bundeswehrissä vallalla olevaa preussilaista prässiä.

TAKAISIN PALAAJIEN ONGELMA

Ennen vuoden 1961 elokuussa tapahtunut'a rajojen sulkemista ei DDR:ssä ole käytettävissä lukuja molempien Saksan valtioiden välisestä muuttoliikkeestä. Mainitun ajankohdan jälkeen on 60,000 siirtolaista sijoitettu DDR:n eri alueille 7 vastaanottokodin välityksellä. Suuri osa heistä on ihmisiä, jotka lähtivät välittömästi DDR:n perustamisen jälkeen 15 vuotta sitten tai vähän sen jälkeen.

He lähtivät kotimaansa takapajuisimmasta osasta, jossa ei ollut amerikkalaisia autoja, ei ranskalaisia muotilehtiä eikä aina riittävästi edes kaikkia elintarvikkeitakaan. Oli vain sosialismi ja suuret suunnitelmat. Mutta koska ja ketä ne tulisivat hyödyttämään? kyselivät epäluuloiset ja lähtivät sinne, missä hyvinvointi oli jo valmiina kauppojen hyllyillä.

Tehköön lehdistö, radio ja televisio sitten mitä tahansa, ei DDR:ssä tapahtunut kehitys ole jäänyt lännessä asuvilta saksalaisilta huomaamatta. He ovat nähneet sen omin silmin, tietoja on tullut sukulaisten ja ystävien kirjeissä ja sellaisten ulkomaalaisten sanomana, jotka ovat pystyneet katselemaan Saksaa kiihkottomasti ja rehellisin silmin. Miten näihin takaisin palaajiin suhtaudutaan DDR:ssä? kysytään varajohtaja Nielssonilta. Hän vastaa, että luonnollisesti on ihmisiä, jotka ovat katkeria ja sanovat: Menitte silloin länteen, kun ette tienneet, miten täällä käy ja oli vain vaikeuksia voitettavana. Helppohan nyt on palata takaisin valmiiseen pöytään, kun kaikkein vaikein on ohi.

Nielsson sanoo kuitenkin DDR:ssä kamppailtavan tällaista suhtautumista vastaan, sillä pakenijat ovat maksaneet oppirahansa kukin omalla tavallaan ja ehtivät vieläkin antaa oman panoksensa, sillä "Rooma ei ole läheskään valmis". Tämä ei ole kuitenkaan mikään pääongelma, sanoo hän edelleen. Pääasia on se, että lapset sopeutuvat täkäläiseen kouluun, jossa on suuri joukko sellaisia aineita, joita ei lännessä ole lainkaan ja että vanhemmille saadaan järjes'ettyä työpaikka, jossa he parhaiten viihtyvät.

Kiertokäynti vastaanottokodissa osoittaa, että siellä on kaikki välttämätön, muttei mitään tarpeeton. ta on ruokala, lastentarha, kirjasto, seurustelutilat, siistit ja lämpimät asuinhuoneet. Kodissa oleskelevat saavat täyden ylöspidon ja markan taskurahaa päivässä. Jotkut käyvät työssä jo kodissaoloaikanaan ansaiten siten lisätuloja. Asukkaat suori'tavat kaikki askareet ruoan valmistamisesta nurmikon hoitoon asti, mutta siitä huolimatta maksaa vastaanottokodin ylläpito DDRlle puoli miljoonaa D markkaa vuodessa.

Useat asuinhuoneissaan olevat ovat läpikäyneet DDR:stä lähtiessään lännen pakolaisleirien menon. Siihen verraten he kiittävät DDR:ssä osakseen saamaansa hyvää vastaanottoa ja sanovat uskovansa elämän järjestyvän nyt vaikka vaati mattomampiinkin, mutta varmoihin ja turvattuihin uomiin.

Kihlapari Wolfgang Bölthke ja Doris Heidck olivat tulleet vastaanottokotiin muutama viikko sitten. Heillä on jo kaksi lasta ja he olivat asuneet Länsi-Berliinissä yhdessä, mutta eivät olleet voineet mennä naimisiin, kun ovat vasta 19-vuotiaita. Täysi-ikäisyyttä odotellessaan ja käydessään viime jouluna Itä-Berliinissä he tekivät päätöksen muutostaan, sillä heillä ei ollut toiveita saada lapsia lastentarhaan eikä päästä pois rotankolomaisesta asunnostaan.

Puuseppä Paul Herrgöss ei ollut puolestaan voinut ratkaista, miten maksaa 500 markan kuukausipalkastaan 200 markan vuokraa ja niin perhe päätti lähteä. Asuakseen "ihmisiksi" oli maksettava tai sitten tyydyttävä kellariasuntoon. Herrgoss sanoi olleensa 17-vuotias hurjapää lähtiessään Länsi-Saksaan, missä suuret haaveet ja "vapauden" riemu muuttuivat hiljalleen perheen jokapäiväisiksi toimeentulohuoliksi.

Kyselipä muuton syytä keneltä tahansa, liikkuu vastaus lähes poikkeuksetta taloudellisen toimeentulon probleemoissa. Lukkoseppä Schreiberin mukanaan tuomista huonekaluista näkyy, että tämä 5-henkinen perhe on ollut ahkera ja säästäväinen, mutta siitä huolimatta se on nyt muurin sillä puolen, mistä ei sanota paluuta olevan. Vierailijoiden silmä viipyy kauniissa huonekaluissa. Schreiber hymähtää ja sanoo: — Ette varmaan uskoisi, jos ker'oisin, millä vaivannäöllä ne on hankittu. Kahta vuoroa töitä ja kotona oluen myyntiä. Emme halua, että lapsemme raatavat itsensä näännyksiin kuollakseen korkealla elintasolla mitattuaan sitä ennen kaikki elämänsä arvot rahassa. Ja mistä sitten enää otetaan vuorokauteen työtunteja, kun vuokrat ja elintarvikkeiden hinnat aina vain kohoavat?

— Olemme seuranneet jatkuvasti kehitys'ä DDR:ssä ja voin vakuuttaa, että vuoden-puolentoista kuluttua tämän vastaanottokodin jokainen vuode on käytössä yhtä mittaa. Ajatella nyt vain mitä pieni DDR on saanut 15 vuoden kuluessa aikaan esim. olympiajoukkueen suhteen. Arvelimme, että on paras'a lähteä ennen kuin on liian myöhäistä suuren väentungoksen vuoksi ja siksi olemme nyt tässä.

Schreiberilta ei houkuteltu haastattelua sen enempää kuin toisiltakaan läsnä olleilta eikä hän luonnostaankaan ollut erikoisen puheliasta tyyppiä. Hän vain halusi sanoa järkähtämättömän näkemyksensä julkisen sanan edustajille sopivan tilaisuuden tullen. Olkoonkin, että se on vain yhden ihmisen mielipide, tuntui sillä olevan vähintään yhtä suuri vaikutus kuin kaikilla niillä tilastoilla ja käyrillä yhteensä, jotka osoittavat DDR:n olevan maailman 11 johtavan teollisuusmaan joukossa. Kun Saksan demokraattinen tasavalta on tehnyt tiliä kulkemastaan 15-vuotistaipaleesta, on maahanmuuttajien kasvava joukko eräänä silmiinpistävänä todistuksena DDR:n taloudellisesta ja sosiaalisesta kehityksestä.

— Anita Jalo.

Kirjeitä

"SUDBURYN HÄTÄHUUTO"

Lienee hieman omituista että tk. 3. p:n Vapaudessa ollut toimituskirjoitus 'Sudburyn hätähuuto" tuotti allemerkinneen pääkoppaan ajatuksia, jotka saattoivat minut oikein äänekkääseen nauruun.

Kirjoitus itse oli vakava, asiallinen ja minusta tuntui, että siinä oli järkeäkin alusta loppuun asti. Mutta koko aja'us tuntui niin hullunkuriselta, että minulta purskahti aivan väkisin makea nauru.

Koko Sudburyn kaupunki istuu aivan kultakasan päällä vaikka se nyt tässä tapauksessa onkin vielä nikkeliä siellä maan alla. Toistakymmentätuhatta miestä kaivaa sitä sieltä yötä ja päivää, ja nikkelillä on niin korkea hin'a, että toistasataa miljoonaa dollaria puhdasta voittoa voidaan lähettää vuosittain ulos maasta. Nyt kuitenkin meidän, jotka asumme paljon köyhemmillä paikoilla ympäri maata, ja joiden takapihoilta ei ikinä ole löytynyt muuta metallia kuin joku väärä ja ruos'unut naula, niin nyt meidän pitäisi rientää auttamaan ja rahastamaan Sudburyn asukkaita että saisivat kaupunkinsa asiat järjestykseen. Eikös se ole aivan ihmeellistä, että selvät asiat on osattu kietoa niin monelle mutkalle ja mykkyrälle, että tarvitaan oikein hallituksen komissio avustusasiaa pohtimaan.

Minä ehdottaisin, että kun Sudbury harjoittaa niin runsasta ja vilkasta vientiä rajan eteläpuolelle, että aivan yli satamiljoonaa dollaria on viennin arvo, niin sen pitäisi tasapuolisuuden vuoksi harjoittaa myöskin tuontia. Nyt pitäisi kiireellisesti lähettää sinne tilaus, että sieltä lähetettäisiin puolisen tusinaa parasta laatua olevia professoreja Sudburyyn. Luulen, että kun he panevat viisaat päänsä yhteen, he onnistuisivat muutaman kuukauden kuluessa tekemään lisäksi vielä monta muuta mykkyrää, sykkyrää ja kiperää kiekausta tähän jo ennestäänkin solmuiseen vyyhteen. Silloin varmaan me, jotka emme asu Sudburyssa ja joiden hallussa ei ole muuta viisautta kuin pieni annos tavallista "hevosälyä", ällistyksestä suu ammollaan, ilomielin kaivaisimme housujemme taskuista viimeisetkin nikkelimme ja lähettäisimme ne takaisin kotipaikalleen Sudburyyn.

Ensi hätään voisi kuitenkin maakunnallinen komissio pyytää liittohallitukselta määräystä, että kerätään maamme väestöltä yksi nikkeli päätä kohti. Siitä tulisi 1 miljoona dollaria ja se auttaisi Sudburyn kaupunkia puoli vuotta. Siihen mennessä olisikin jo luullakseni vapaachtoinen kolehti vilkkaassa käynnissä.

Varsin surkeaksi tekee tilanteen se, että Incon herrat ovat niin ovelasti järjestäneet asiansa ja kietoneet nyörinsä kaupungin asukkaiden ympärille että jos asukkaat eivät 'anssi pelimannin soiton mukaisesti, niin he voivat lyödä laudat laitostensa ovien eteen Sudburyssa ja tuottaa (ainakin hetkellisesti) aivan tarpeeksi nikkeliä Thompsonista, Manitobasta. Silloin varmaan syntyisi tilanne, että emme ainoastaan tyhjäisi taskujamme nikkeleistä, vaan lähettäisimme housummekin Sudburyn kaupungille. — Yksi nikkeli, Toronto. Ont.

SUOMEN KUNNIAMERKIT KANADAN KANSALAISILLE

Herra toimi'taja,

Sen johdosta, että eräät Kanadan suomalaiset ovat saaneet vierailun yhteydessä Suomen Opetusministerin ansiomitalin, pyydän kunnioittavasti saada tilaa seuraavalle:

Suomi-Seura on pitemmän aikaa halunnut antaa virallisen tunnustuksen niille monille Kanadan suomalaisille, jotka ovat epäitsekkäästi tehneet vuosikausia työtä suomalaisen kulttuurin hyväksi. Ansioituneita merkkien saajia olisi ollut varmaan kaikkienkin järjestöjen ja yhdistysten riveissä.

Kanadan Ulkoministeriön an'aman tiedon mukaan Kanadan suomalainen ei kuitenkaan saa ilman kuningattaren lupaa vastaanottaa vieraalta valtiolta kunniamerkkiä. Käytännössä kuningatar todennäköisesti antaisi luvan, mutta Kanadan hallitus ei omaksumansa käytännön mukaan tällaista anomusta tee. Tämän vuoksi emme ole katsoneet voivamme ehdottaa kunniamerkkien myöntämistä Kanadan suomalaisille. Muistettaneen, että presidentti Kekkosen vierailen jälkeen ovat monet eri järjestelykomiteoiden jäsenet USA:n puolella saaneet suomalaisia kunniamerkkejä, mutta Kanadan puolella niitä ei ole —ylläolevasta määräyksestä johtuen — jaettu.

On Kanadan viranomaisten asia, miten tämän määräyksen noudattamista yksityistapauksissa valvotaan. Suomi Seura on halunnut kunnioittaa Kanadan hallituksen omaksumia periaatteita eikä sen vuoksi ole voinut kunniamerkkien myöntämistä ehdottaa — niin usein kuin sellaiseen olisi erittäin painavia perusteita ollutkin.

Helsingissä marraskuun 2 päivänä 1964.

Kunnioittavasti — Tauri Aaltio, Toiminnanjohtaja, Suomi-Seura r.y.

Ja Ontario's Hospital Service Commissionin päämies, tri J. Neilson sanoi viime torstaina Torontossa, että hän yhtyy Hallin komissionin katsantotaan, että Canada voi taloudellisestikin toteuttaa Hallin kuninkaallisen komissionin suosittelemаn terveyshuoltopalvelun. "Me voimme olla terveitä esiintymättä paikatuissa housuissa", sanoi tri Neilson.

Tosiasia tietenkin on, että meillä ei ole kansakuntana varaa olla ilman tällaista kansallista sairaushuoltopalvelua.

Siksi on vaadittava, että Ontarion maakuntahallituksen pitää luopua suunnitelmistaan kansallisen sairaushuoltolain laatimisen jarruttamiseksi, ja että liittohallituksen tulee toimia mahdollisimman nopeassa järjestyksessä Hallin kuninkaallisen komissionin ehdotuksen, kansallisen sairashuoltopalvelun toteuttamiseksi.

Mitä muut sanovat

POLIITIKOILLA RATKAISUN AVAIN

"USA:ssa myönnetään nykyään et'ä heidän aseistamiensa ja koulut'tamiensa etelävietnamilaisten joukkojen taistelutahto on aivan lamassa, eikä tämä koske vain heitä vaan myös amerikkalaisia "neuvonantajia" eli sotilaita, jotka ilmeisesti nähdessään olosuhteet paikan päällä itsekään eivät usko asiansa oikeutukseen. Mitään uutta puhtaasti sotilaallista reipastumista ei näin ollen liene odotettavissa, pikemminkin näyttää siltä, että Vietkongin menestykset tulevat jatkumaan. Toisaalta heidänkään voimansa ei riittäne ratkaisun aikaansaamiseen. Ratkaisu suuntaan tai toiseen onkin pikemmin poliitikkojen kuin sotilaiden käsissä."

— Päivän Sanomat, Helsinki.

"ASIA TEHTÄVÄ SELVÄKSI LUKIJOILLEMME"

Kuvaten omalla tavallaan sitä noitajahdin pelon laajuutta, mikä eteläisessä naapurimaassamme nyt vallitsee, julkaisi Industrialisti marraskuun 2 pnä ylläolevalla otsikolla varuste'un "selostuksen", jota ei laskettako sen paremmin Industrialistin kuin sen toimitustyöläistenkään viaksi vaan Yhdysvalloissa nyt vallitsevien olosuhteiden kuvaksi:

"Monenlaisia huhuja kuulostaa olevan liikkeellä tämä lehden (nimittäin Industrialistin) asioissa viimeisten viikkojen aikana tapahtuneista muutoksista. Siis pidämme tarpeellisena julkaista niistä tosiasiallisen selostuksen.

"Industrial Worker siirrettiin Chicagosta Duluthiin ja painetaan nyt samassa painossa jossa myös Indus'rialisti on painettu sen jälkeen kun Fuhr Printing Co. lopetti sanomalehtien painamisen. Industrial Workerin painatuksen täällä järjesti A. Wuori, joka on IWW:n toimeenpanevan komitean jäsen ja myös Workers Publishing Co:n johtokunnan kirjuri. Hän myös järjesti siten, että Workerin toimittaja voi käyttää työhuoneenaan tämän lehden huoneustossa tyhjänä ollutta huonetta, josta Industrial Worker maksaa pienen vuokran. Tämä oli hyvin luonnollinen ja kummallekin lehdelle soveltuva järjestely, mu'ta Wuoren erehdys oli se, ettei hän esittänyt asiaa tämän lehden henkilökunnalle ennen kuin asia oli järjestetty ja Workerin toimittaja Kelleriä odotettiin tänne tulevaksi.

"Kun tämä toimitushuoneen vuokraus Workerin toimittajalle tuli tämän lehden henkilökunnan tietoon, niin kolme heistä, uutistoimittaja Saara Palkki, osoitteiden hoitaja Ann Salo ja korjauslukija Sirkka Hautamaa ilmoittivat eroavansa heti toimistaan. Heidän selityksensä oli seuraava: Kun he joskus myöhemmin joutuvat etsimään toisia työpaikkoja, on heidän vaikea niitä saada jos tiedetään, että he ovat työskennelleet työpaikassa, jolla on sama osoi'e kuin Industrial Workerilla tulee olemaan.

"Heille koetettiin selittää senlaisen pelon aiheettomuutta jopa käytännössä tapahtuneilla asioilla todistellenkin, mutta he pysyivät käsityksessään . . ."

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Väinö Kataja, Toronto, Ont., täytti äskettäin 71 vuotta.

Yhdymme — vaikka valitettavasti myöhästyen — ystävien ja sukulaisten onnentoivotuksiin.

Adenaueria arvosteltiin

Bonn. — Länsi-Saksan kristillisdemokraattisen puolueen johtajat varoittivat viime viikolla tri Konrad Adenaueria, että tämä voi menettää paikkansa puolueen puheenjohtajana mikäli hän jatkaa hyökkäilyjään professori Ludwig Erhardin hallitusta vastaan.

Varoitus annettiin puolueen parlamenttiryhmän kokouksessa, missä keskusteltiin 88-vuotiaan entisen liittokanslerin viikko sitten ilmestyneestä sanomalehtiartikkelista, jossa tämä arvosteli varsinkin nykyisen hallituksen suhtautumista Ranskaan.

Tri Adenauerin kerrottiin saaneen vain hyvin niukasti kannattajia puolueen 40 johtajan piiristä. Parlamenttiryhmä kokontui liittokansleri Erhardin vaadittua puoluetta ottamaan selvän kannan tri Adenauerin syytöksiin.

PÄIVÄN PAKINA

SÄÄNNÖTKIN OVAT TÄRKEITÄ

Parin viikon kuluttua, eli tarkemmin sanoen marraskuun 21 ja 22 pnä istuu Järvienpäässä, Port Arthurissa, "Canadan suomalaisten parlamentti", missä keskustellaan monista kansalaisiamme yleensä kiinnostavista asioista ja sen lisäksi erikoisesti järjestöväelle tärkeistä kysymyksistä.

Vaikka kysymys on ennenkaikkea CSJ:n ja Vapauden yhtiökokouksen asioista, joista käydään nykypäivinä hyvin intensiivistä keskustelua ja väittelyäkin, niin nämä järjestö- ja lehtikysymykset ovat kuitenkin myös n.s. "suuren" yleisön, ja toistenkin samantapaisten laitosten huomion kohteena — eikä suinkaan suotta, sillä onhan CSJ:llä jo yli 50-vuotinen kunniakas toiminnan taival samalla kun Vapaus-lehtemme viettää kolmisen vuoden kuluttua 50-vuotista kultahääjuhlaansa Canadan juhliessa samana vuonna kansallisen olemassaolonsa 100-vuotisjuhlaa.

Seuraa siis itsestään, kuten lasareetista saatava suurus, että tuleva edustaja- ja yhtiökokous saa ansaittua huomiota osakseen.

Tässä yhteydessä haluaisimme kuitenkin kiinnittää jäsenten ja osastojen huomiota niihin tärkeisiin sääntömuutosehdotuksiin, jotka on alistettu Järjestön keskuksen eli Tpk:n toimesta jäsenistön harkittavaksi. Yhtenä altavastaajana eli tpk:n jäsenenä, jolla on oma osuutensa näiden muutosehdotusten teossa, allekirjoittanut pitää sekä tärkeinä että suotavina näitä muutosehdotuksia.

Mutta olisi mielestämme karhunpalvelu Järjestöllemme kansallisesti ja paikallisesti, jos näistä muutosehdotuksista ei käydä perusteellista keskustelua juuri siltä pohjalta miten kukin jäsen henkilökohtaisesti niihin suhtautuu.

Sääntömuutoksia ei ole ehdotettu "muodon" vuoksi, vaan Järjestön rakenteen ja toiminnan parantamiseksi. Kaikki sellaiset sääntömuutokset, jotka todella parantavat järjestön rakennetta ja auttavat sen toimintaa, ovat tervetulleita huolimatta siitä mistä ja kuka niitä ehdottaa.

Mutta parhaatkin muutosehdotukset voivat koitua myllynkiveksi silloin jos niiden merkitystä ei ole oikein ymmärretty, tai jos ne on tehty vain hetkellisen mielijohteen vallassa.

Ottakaamme esimerkiksi osastoille esitetty No. 21 muutosehdotus, jonka tavoitteena on **edustajakokousten demokratian laajentaminen niin, että tulisi suurempi edustus välittömästi kaikista osastoista.**

Se on mainio ehdotus, jota vastaan allekirjoittajalle yhtenä sen alkuunpanijana ei ole mitään vastaansanottavaa.

Mutta sittenkin pitää asiaa tutkia kiihkottomasti puolelta ja toiselta ennen sen hyväksymistä.

Johtuen Canadan matkojen pituudes'a ja matkustuskustannusten kalleudesta, CSJ:n edustajakokouksiin on tähän asti voimassaolleiden sääntöjen mukaan valittu edustajat **alueittain.** Voimassaoleva järjestelmä on hidas ja hankala. Ensin nimitetään osastojen toimesta edustajaehdokkaita niin paljon kuin halutaan. Sen jälkeen lähettää aluetoimikunta (tai missä aluetoimikuntaa ei ole Järjestön Tpk.) osastoille kaikkien edustajaehdokkaiksi asetettujen henkilöiden nimet ja osastojen jäsenet äänestävät niistä sääntöjen mukaisesti salaisen lippuäänestyksen perusteella varsinaiset edustajat.

Tämä tarkoittaa, että edustajakokouksiin ei tule osastojen edustajia, vaan eri alueiden yhteisesti valitsemat edustajat. Sen yhtenä parhaana puolena on se, että kaikki osastot, niin isot kuin pienetkin, saavat tasapuolisen edustuksen. Toinen etu on se, että matkakustannukset maksetaan yhteisin voimin. Siinä ovat pienet osastot samanarvoisia suurempien rinnalla.

Sääntöjen tähän kohtaan esitetään nyt kuitenkin sellaista muutosta, että **edustajat valittaisiin ja lähetettäisiin suoraan osastoista.** Varsinainen ehdotus on, että joka osastosta valittaisiin 1 edustaja joka 50 jäsentä tai sen enemmistöosaa kohti ja sellaiset osastot, joissa on vajaa 25 jäsentä, saisivat lähettää 1 edustajan.

Tällaisen "välittömän" edustuksen "paremmuudesta" ei voida kiistellä. Mutta onko meillä niin paljon varoja eli rahaa, että voimme käytännössä tällaisen hyvän uudistuksen toteuttaa? Parhaimmatkaan suunnitelmat eivät nimittäin ole penninkään arvoisia silloin, jos meillä ei ole varaa niiden toteuttamiseen.

Selvää on, että nykyisillä "edustajakokousveromerkeillä" ei tällaista rahamäärää saada kokoon. Toisaalta, jos päätettäisiin, että osastot itse maksavat edustajiensa matkakulut, siinä on sellainen salahauta eli vaara, että ainoastaan isommat ja varakkammat osastot voivat lähettää edustajansa. Siinä tapauksessa jäisivät pienet ja varattomat osastot ilman edustusta, elleivät ne ottaisi tosimielessä kiinni asiaan ja huolehtisi että edustajakokouksen matkarahat saadaan etukäteen kokoon.

Emme luonnollisestikaan halua maalata seinälle paholaisen kuvia muka "ylipääsemättömistä vaikeuksista" ehdotuksista, joiden esityksestä olemme, kuten sanottu, osaltamme vastuussa. Tarkoituksemme on vain osoittaa jäsenistölle ja kannattajapiireille yleensä, että tässä on asia, jota sietää harkita hyvin perusteellisesti kaikissa osastoissa ja nimenomaan juuri siltä pohjalta, että miten se vaikuttaa kunkin paikallisosaston omiin mahdollisuuksiin.

Omasta puolestamme olemme vakuuttunut siitä, että tällainen muutos vahvistaisi edelleen CSJ:ä, jos se tehdään täysin tietoisina siitä, mistä on kysymys ja mitä sen toteuttaminen vaatii meiltä kaikilta. Toisaalta olisi anteeksiantamaton synti, jos näin tärkeä muutos tehtäisiin ilman perusteellista harkintaa.

Ja tämä pitää paikkansa sääntömuutosehdotuksiin yleensä. Ne ovat monelta kohtaa itse elävän elämän sanelemia välttämättömyyksiä — mutta maailman parhaatkaan sääntömuutokset eivät ole minkään arvoisia, ellei niiden takana ja tukena ole asiasta täysin tietoinen jäsenistö.

— Känsäkoura.

Urheilua

Olympiakylä suljettiin

Tokio. — Tokion laaja olympialaiskylä, jossa olympialaisten aikana oli yli 6,500 urheilijaa ja toimihenkilöä 94 eri maasta, suljettiin viime torstaina.

Vain 30 urheilijaa ja toimihenkilöä kahdeksasta maasta oli kylässä enää torstaina. He kaikki, lukuun ottamatta yhtä malesialaista, jolta on leikattu umpisuoli, lähtivät kylästä torstaiaamuna.

—•—

NLn luistelijain syyslääkkeenä on juoksu ja pyöräily

Moskova. — Neuvostoliiton luisteluvaliot, johdossaan Euroopan mestari ja olympiamestari Ants Antson, tekivät Moskovassa järjestetyissä tarkastuskokeissa yhteenvedon valmennuskauden tuloksista. Päähuomio on syksyllä kiinnitetty murtomaajuoksuun, pyöräilyyn ja painonnostoon. Euroopan mestari Ants Antsson on tänä aikana ollut maastossa noin 110 tuntia ja nostanut painoja noin 360 tonnia.

Luistelijoiden "pyöräilymestariksi" on kehittynyt Eduard Matusevi'sh, joka kesän aikan taittoi taivalta yhteensä 7,000 kilometriä. Hän on melkoisella menestyksellä osallistunut myös suuriin maantiepyöräilyihin.

Neuvostoliiton edustusjoukkueessa ei ole tapahtunut suurempia muutoksia. Joukkueen vetäjänä on Ants Antson. Siihen kuuluvat edelleen Eduard Matusevitsh, Juri Jumashev, Vik'or Kositshkin, Valeri Kaplan, Vladimir Orlov, Lev Zaitsev, Oleg Shabarov, Igor Ostashev ym. tunnettuja mestariluistelijoita. Joukossa on myös muutamia uusia nimiä, joista lupaavimpana pidetään Oleg Ivanovia ja Viktor Kuzovkovia.

Tappio TUL:n nostajille

Simferopol. — TUL:n painonnostajat suorittivat keskiviikkona ensimmäisen ottelunsa Neuvostoliiton matkallaan. Vastassa oli yhtä miestä lukuunottamatta sama joukkue, joka äskettäin vieraili Suomessa. Tälläkin kerralla kävi TUL:n miehille yhtä huonosti, sillä isännät eivät antaneet vierailleen ainoatakaan sarjavoittoa. Suomalaisten tulokset alimmasta sarjasta lukien olivat: Haatanen 277,5, Salonen 300, Laine 325, Parviainen 330, Savolainen 372,5 ja Tamminen 380. Raskaansarjan edustajamme Pohjonen ei voinut kilpailla loukattuaan kätensä harjoituksissa.

—•—

Italia voitti Suomen 6—1

Genova. — Italian kuuluisat ammattijalkapalloilijat eivät keskiviikkona nähneet suurtakaan vaivaa kukistaessaan Genovassa pelatussa jalkapalloilun MM-karsintaottelussa Suomen maalein 6—1. Puoliajalla oli tilanne 3—0 isäntien aloitettua maalitehtailunsa jo jakson ensimmäisellä minuutilla.

—•—

8 ulkomaalaista valmentajaa TUL:n vieraaksi

Helsinki. — Vuoden 1965 aikana saapuu TUL:n vieraaksi kaikkiaan 8 ulkomaista valmentajaa eri aloille. Näistä viisi osallistuu helmikuun 7. päivänä Kisakeskuksessa alkavan valmentajakoulun opetukseen. Kyseinen valmentajien peruskurssi on laatuaan ensimmäinen ja kestää neljä viikkoa eli 7. 3. saakka.

Valmentajakoulun opetukseen osallistuvat painonnoston luistelun, nyrkkeilyn, painin ja yleisurheilun ulkomaiset erikoisvalmentajat. Loppuvuoden aikana vierailevat maassamme lisäksi lentopallon, koripallon ja uinnin erikoisvalmentajat.

—•—

Ruotsi löi Suomen kiekkoilijat 2—9

Helsinki. — Suomalaisten jääkiekkoilijain maine ei kohonnut yhtään Lauritsalassa viime torstaina jolloin he iskivät yhteen syksyn ensimmäisessä lumisateessa toisessa ottelussa Ruotsia vastaan. Ruotsalaiset voittivat tämän ottelun maalein 3—0, joten kokonaismaaottelun voitto meni naapureille 9—2.

Suomalaiset esittivät vajaalle nelituhantiselle lauritsalaisyleisölle ajoittain parempaa peliä kuin keskiviikkona Helsingissä. Hyökkäyksissä päästiin ajoittain jopa koko ketjun yhteistyöhön, joista kehitettiin muutamia herkullisia maalinsaantitilanteita. Nämä pilaantuivat kuitenkin huonoihin laukauksiin.

— Alkoholismi on noussut neljän pahimman sairauden tasolle, nimittäin syövän, henkisen sairauden ja sydäntaudin kanssa.

— Yli 90 prosenttia Tanskan ja Belgian vesivaroista tulee maanalaisista vesivarastoista.

SUOMEN

viikko- ja kuukausijulkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
Numero 14—17—18—19—20—22
24—34—37—39—40—41
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Valitut palat"
Huhti- ja toukokuun numerot
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
No. 88—90—91—92—93—94
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"SEURA"
No. 39—40
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Viikonloppu"
Saatavana No. 15—16—17—18—19
20—21—22—23—24—25—26—27—29
30—31—33—34—35—36—37—38—39
40
Irtonumeron hinta 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Hopeapeili"
Saatavana No. 9—10
Irtonumeron hinta 60c
Postitse lähetettynä 65c

"Kotiposti"
No. 19
Irtonumerno hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Me naiset"
Saatavana No. 36—39—40—41
Irtonumeron hinta 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Suomen Kuvalehti"
No. 39—40
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
100 Elm St. West, Sudbury Ontario
P.O. Box 69

JOULUKSI SUOMEEN

Osallistukaa
Ruotsin Amerikan Linjan
järjestämään ilontäyteiseen
JOULU-huvimatkaan

ML. KUNGSHOLM
Joulukuun 2 pnä, 1964

New Yorkista Göteborgiin, josta on erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.

Käyttäkää hyväksenne
25 pros. alennusta

Jos matkustaja lähtee New Yorkista GRIPSHOLMILLA marraskuun 13. tai joulumatkalle Kungsholmilla joulukuun 2 pnä, ja ostaa meno-paluulipun samanaikaisesti, saa 25% alennuksen säästökauden oneway-hinnasta. Euroopassa olo saa kestää 30 päivää.

Tehkää paikkatilauksenne jo tänään, osoitteella:
Vapaus Travel Agency
P. O. Box 69, Sudbury, Ontario

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Viime viikon lopulla kokoontui täällä Ontario Cancer & Research Foundation paikallisessa Lakehead College rakennuksessa University Centre haalissa. Kahdessa istunnossa oli 80 edustajaa Torontosta, Loontosta, Windsorista, Ottawasta, Kinsgtonista, Hamiltonista, Winnipegistä Buffalosta jne., sekä veljesedustaja Loatoosta Englannista. He keskustelivat Ontarion syöpäkomitean raportin johdosta ja tutustuivat siinä esitettyihin näytteisiin erinäisten ruumiinosien hoitotapoihin nähden.

Thunder Bay klinikan johtaja W. A. Hargan teki puheessaan lukuisia esityksiä syöpää koskevista viimeisimmistä hoitomuodoista.

Helvi Sammalisto kuoli äkillisesti kotonaan Intolassa viime keskiviikkona. Hän oli syntynyt Karstulassa Suomessa ja oli kuollessaan 51 vuotias. Tähän maahan hän saapui 34 vuotta sitten. Suremaan jäi aviomiehensä sekä yksi tytär Lily (mrs. J. Berglund) Powell River, B.C., yksi veli Torontossa ja yksi sisko London, Ont., kolme lastenlasta täällä sekä kolme veljeä Suomessa. Hautaus toimitettiin viime lauantaina sukulaisten ja tuttavien saattamana.

Harvesti-bazaarin toimeenpanee Labor bazaarkomitea marraskuun 18, 19, 20 ja 21 päivinä Finnish haalilla 316 Bay St. Kaikkina iltoina alkaa seurapeli kello 7.30. Ovi-liput maksavat 25 senttiä. Lauantaina jaetaan osallistujille 7 arvokasta palkintoa, joista ensimmäinen $50 arvoinen tavaralahja.

CSJ:n Port Arthurin osaston lahjavoittoja viime perjantaina pidetyssä tanssiessa jaettiin seuraaville numeroille: Ensimmäinen no. 1330, toinen no. 344, kolmas no. 916, neljäs no. 1593, viides no. 249, kuudes no. 468 ja seitsemäs no. 1063.

Tavaraa palkinnoiksi lahjoittivat seuraavat liikkeet: International Co-Op Stores Ltd. (vaateosasto), Lakehead Supermart Ltd., Marshal Wells Store, Saasto's Men's Wear, St. James Sterio Centre, Lauri's Men's Wear, joille lausutaan kiitokset. — ATH.

V.- ja u.-seura Yritys järjestää eri tilaisuuksia

Toronto. — Voimistelu- ja urheiluseura Yritys järjestää kaksi tilaisuutta Don haalille marraskuun loppupuolella.

Perjantaina, marraskuun 20 pnä järjestetään railakkaat kabarettitanssit. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssit alkaa kello 9. Tanssitaan klo yhteen saakka. Soitosta huolehtii Annikki Vickman ja Mannisen pojat.

Sunnuntaina, alkaen kello 12.30 iltapäivällä järjestetään maukkaat laatikkopäivälliset. Siellä tarjotaan monta erilaista laatikkoa. Laatikkolahjoitukset otetaan tietenkin mielihyvällä vastaan. Rahatulot näistä tilaisuuksista tulee edelleen käytettäväksi voimistelun sekä ratakenttäurheilutoiminnan laajentamiseksi. Toivomme ylivoimaista kannatusta Toronton ympäristön suomalaisilta. Tervetuloa. — E.M

ETELÄPÄÄSSÄ VILKASTA RAKENNUSTOIMINTAA

South Porcupine. — Syksyinen tervehdys täältä ylimaista. Kansa on saanut elää ja [illegible] suotuisten ilmojen vallitessa. Nuo kesäiset "tuttavat" kärpäset ja sääsket, ovat olleet suurimpana vaivana. Ne ovat ikään kuin toisen kerran syntyneet tämän suven aikana.

Näiden kauniitten ilmojen vallitessa emme ole rohjenneet pyytää ihmisiä viettämään niitä rupattelu hetkiä. Mutta nyt on ensi sunnuntaiksi järjestetty haalillemme, sellainen seurustelu- ja kahvitarjoilu iltapäivä. Myöskin suositut seurapelit ovat ohjelmassa. Kaikki tervetulleita iltapäiväkahville. Aloitamme ennen kolmea.

Mitä rakennustoimintaan tänne [illegible] kuuluu paitsi nämä uudet "rynnistykset" joita on montakin suntaa. Paikkakuntamme [illegible] suurimpia rakennustoimintoja mitä [illegible] netaan tässä viime ajan viisikymmentä vuotta eläneessä yhdyskunnassa. Viime viikolla alettiin maan tasausta ja perustusten [illegible] seutukuntamme suurestta [illegible] sairaalasta, joka rakennetaan Porcupine järven lounaispuolelle. Tämän sairaalarakennuksen ja eri hoitoklinikkain, joita tuohon laitokseen tulee, on arvioitu tulevan maksamaan yli neljä miljoonaa dollaria. Työt ovat eräät torontolaisen urakoitsijan hallussa ja tuon laitoksen valmistumiseen on laskettu menevän aikaa kaksi vuotta.

Toinen suurempi rakennus aloitettiin [illegible] tässä [illegible] dassa. Se on myöskin hallitukseen työmaa, jossa tulee olemaan [illegible] sien [illegible] kä sanotun poliisilaitoksen ammattikoulu. Työt on annettu eräälle kingstonilaiselle urakoitsijalle ja töiden pitäisi tulla valmiiksi vuoden kuluttua. Tämän poliisilaitoksen kustannusarviota en ole saanut tietooni, mutta sadoista tuhansista tietenkin on siinäkin kysymys.

Samoin on suunnittelun alaisena täällä tämän paikallisen yleisen sairaalan laajentaminen. Ne työt pitäisi alkaa näinä päivinä, mutta tästä asiasta ei ole ollut suurempaa puhetta, joten en tiedä kuinka monta sairassijaa tulee lisättäväksi. Mutta luku on tietenkin useita kymmeniä.

Kaikkien näiden töiden avauduttua, ei ole kuullut että yhtään suomalaista rakennustyöläistä olisi tullut tänne, vaikka kansalaisemme ovat aina olleet hyvin edustettuina tällaisissa yleisissä töissä. Mutta missä lienevät nyt? Kaikkien näiden rakennustöiden [illegible] tietenkin kertomaan lehtemme lukijoille aina sitä mukaa kuin niissä edistystä tapahtuu.

Järjestömme osaston kokous pidettiin. Siellä oli [illegible] runsaasti. Omien sisäisten asioiden lisäksi luettiin laajahko kirjeenvaihto, jossa ilmeni [illegible] Järjestömme edustajakokouksen [illegible] päätöksiä. Timminsin osaston ehdotuksesta valittiin eräs emäntämme edustamaan Pohjois-Ontarion tuossa kokouksessa, joka pidetään tällä kertaa Port Arthurissa tulevan kuun 21 ja 22 päivinä.

Osuusliikkeemme Workers Co-Opin syyskokous pidettiin Timminsissä ukrainalaisten haalilla. Parikymmentä osakkeenomistajaa oli saapuvilla. Liikkeen tiliraportit osoittivat, että liikettä on harjoitettu tyydyttävästi sikäli kun tämä yksi kauppa on kysymyksessä. Voittojakin oli tullut [illegible] dollaria, vaikka kulungit joillakin kohdin olivat korkeammalla. Mutta niitä ei ole voitu välttää. Liikkeemme yhteydessä ollut kivihiiliosasto oli myyty jollekin yksityiselle, joka niin kuin sivutoimenaan tulee välittämään kivihiiltä sitä tarvitseville.

Varsinaisesti kylässämme ei ole montakaan joka polttoaineena käyttäisi kivihiiltä, koska luonnonkaasu on kaikkialla käytössä. Mutta vielä viime vuonnakin sitä välitettiin [illegible] varten.

Kokouksessa esitettiin johtokunnan ja liikkeenhoitajan taholta, että South Porcupinessa tarvittaisiin uusi liikehuoneisto, jos meinataan liikettä harjoittaa aikaansa vastaavalla tavalla [illegible] tällä kertaa [illegible] koska [illegible] dollaria [illegible] Canada [illegible] suurempia rahallisia uhrauksia. Toiset taas ottivat sitä kantaa asiaan, että ei ole nuorisoa jolle liikettä voisi rakentaa.

Tämä puoli tässä asiassa onkin [illegible]. Nuorison ihmisiä on [illegible] ostajapiirissä ja osakkeenomistajina, mutta he eivät vaivaudu ajattelemaan osuustoiminnassa, että [illegible] muodostaa kunnollinen johtava joukko, niin johtokunnan kuin valistuskomiteankin, joita kaikki osuusliikkeet tarvitsevat, toimintaa eteenpäin viemiseksi. Jos [illegible] niin [illegible] mi[illegible].

Kysymys uuden liikehuoneiston hankkimisesta ei ole tosin hyljätty, mutta asia jätettiin edelleen johtokunnan harkittavaksi ja se mahdollisesti tulee esille tulevan huhtikuun aikana. Siihen mennessä pitäisi jokaisen osakkeenomistajan harkita tätä asiaa, liikehuoneiston tarpeellisuudesta ja paikasta mihin se pitäisi rakentaa. — H.

Presidentti Kekkosen onnittelusähke pres. Johnsonille

Helsinki. — Suomen tasavallan presidentti lähetti viikko sitten keskiviikkona Yhdysvaltain presidentille Lyndon B. Johnsonille seuraavan sähkeen:

"Pyydän esittää Teille vilpittömät onnitteluni presidentinvaalissa saavuttamanne suuren menestyksen johdosta. [illegible] Amerikan kansan ylivoimaisen enemmistön antavan Teille kannatuksensa. Parhain henkilökohtaisin toivotuksin.

Urho Kekkonen
Suomen tasavallan presidentti (Mk)

KENRAALI NÖYRYYTTÄÄ KANSLERI ERHARDIA

Ranskan ja Neuvostoliiton kesken allekirjoitettiin Pariisissa talousministeriössä Rue de Rivolissa lokakuun 30 pnä pitkäaikainen kauppasopimus. Samassa yhteydessä ratkesivat myös luottojärjestelyt, joiden mukaan Ranska myöntää Neuvostoliittoon tapahtuvia pitkäaikaisia ranskalaisia konetoimituksia varten luottoja, joilla on Ranskan valtion takuu. Uusi kauppasopimus ja sen yhteydessä suoritetut luottojärjestelyt merkitsevät merkittävää virstan pylvästä ei ainoastaan asianomaisten maiden kaupankäynnin laajenemisessa vaan myös idän ja lännen välisten kauppasuhteiden normalisoitumisessa yleensäkin.

* * *

— Uusi sopimus on Ranskan ja Neuvostoliiton kesken ensimmäinen 5-vuotiskauppasopimus ja se korvaa kuluvana vuonna päättyvän 3-vuotisen sopimuksen. Vuosien 1965—1969 välisenä aikana asianomaisten maiden kaupan arvo kaksinkertaistuu. Ranskan viennin arvo nousee viitenä vuotena yhteensä 4,1 miljardiin frangiin. Ranskan vienti on jonkin verran suurempi kuin Neuvostoliiton. Tämä johtuu siitä, että Ranskalla on ollut viime aikoina vientivajausta. Ja nyt pyritään kauppaa tasapainottamaan. Ranska toimittaa sopimuksen mukaan tavanomaisten perinteellisten vientitavaroiden ohella kemian, petrokemian, lannoitetehtaiden ja paperiteollisuuden koneita. Neuvostoliiton lisätoimitukset koskevat ensi sijassa öljyä ja Siperiasta saatavissa olevia harvinaisia mineraaleja, joita tarvitaan sähköteollisuudessa.

* * *

Neuvostoliitto on toimittanut tähän asti Ranskaan öljyä 550,000 tonnia. Nyt vientimäärä nousee vuosittain 1,82 miljoonaan tonniin eli yhteensä viiden vuoden aikana yli 9 miljoonan tonnin. Tämän lisäksi Neuvostoliitto toimittaa vuosittain lähes 1 miljoona tonnia jalostettuja öljytuotteita. Yhteensä Neuvostoliiton öljyn vienti kasvaa yli 3-kertaiseksi nykyisestä tasosta.

* * *

Kauppasopimuksen yhteydessä ratkesivat automaattisesti Ranskan ja Neuvostoliiton keskeiset luottojärjestelyt, sillä niistä oli jo sovittu aikaisemmin, ts. kun kauppasopimus allekirjoitettiin, astuivat luottosopimukset samaan aikaan voimaan. Tämän mukaan Ranska myöntää Neuvostoliitolle pitkäaikaista luottoa, jonka kestoaika on tällä kertaa 7 vuotta. Täten Ranska rikkoi ensimmäisen kerran ns. Bernin sopimusta, jonka mukaan länsimaat ovat sitoutuneet "vapaaehtoisesti" eräänlaisen "gentlemannisopimuksen" nojalla pidättäytymään myöntämästä itäblokin maille 5 vuotta pitempiä luottoja.

* * *

Ranskan nyt myöntämien pitkäaikaisten luottojen asiallista suuruutta on liioiteltu. Uuden 5-vuotissopimuksen mukaan tapahtuvista tavaratoimituksista Neuvostoliitto maksaa yli puolet käteisellä tai aivan lyhytaikaisilla luotoilla. Pitkäaikaisia luottoja käytetään vain raskaiden konetoimitusten rahoittamiseen, joiden suhteen kansainvälinen tapa edellyttää aina pitkäaikaisia luottoja. Näiden osuus koko Ranskan viennin arvosta on 1.75 miljardia frangia. Pariisilaisen pankin Banque de Paris et Pays-Bas'n johtama pankkikonsortio hoitaa luotot 1—5 vuoteen ja valtiollinen pankki Credit National vastaa luottoajan 5—7 vuoteen. Täten Ranska on siirtynyt Bernin sopimuksen rikkojiin. Sopimuksen noudattajina tällä hetkellä ei ole enää kuin USA ja Länsi-Saksa. Täten Pariisin kauppa- ja luottosopimukset ovat periaatteellisesti tärkeimmät.

* * *

Uudesta kauppasopimuksesta ja ennen kaikkea siihen liittyvästä luottosopimuksesta käytiin kiivasta kamppailua. Aluksi painosti USA ja viimeisimmässä vaiheessa esitti vastalauseensa Länsi-Saksa. Kun Ranskan valtiovarainministeri Giscard d'Estaing kävi periaatteellisia neuvotteluja luottoasioista viime keväänä Moskovassa, kiiruhti Bonn esittämään varoituksensa Pariisissa. Viime heinäkuussa liittokansleri Erhard lähetti henkilökohtaisen viestin kenraali de Gaullelle Ranskan suunnittelemien Neuvostoliiton luottojen estämiseksi. Kenraali ei vaivautunut edes henkilökohtaisesti vastaamaan, vaan antoi vastaselittelyn laatimisen virkamiesten tehtäväksi. Ja nyt saa kansleri Erhard kirjata poliittiseen tilikirjaansa erään raskaimmista tappioistaan. — Libra.

Läntiset "Suslovleesit" väärennys

Moskova. — Neuvostoliiton tietotoimisto TASS ilmoitti äskettäin, että eräiden läntisten uutistoimistojen levittämä aineisto "Suslovin esitelmästä" on väärennys. Tällä tavalla virallisesti puututtiin Hrushtshevin eron jälkeen ulkomailla levitettyihin uutisiin.

TASS:in lausuman mukaan ns. "Suslovin esitelmän" julkaisi italialainen Espresso, joka väitti saaneensa sen "luotettavista lähteistä" Itä-Berliinistä. Espresson jälkeen sitä levittivät Reuter, AFP ja englantilainen radioyhtymä BBC, joka väitti, että tiedon salaisen asiakirjan olemassaolosta on välittänyt TASS.

TASS:in lausunnon mukaan perättömän aineiston tarkoituksena on lyödä kiilaa ystävällisiin suhteisiin, jotka Neuvostoliitolla on muiden maiden kanssa ja vääristellä Neuvostoliiton ulkopolitiikkaa.

— Neuvostoliitto on harjoittanut ja tulee harjoittamaan rauhanpolitiikkaa, rauhanomaisen rinnakkainolon ja kansojen välisen ystävyyden lujittamisen politiikkaa, sanoo TASS lausunnossaan.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Täällä pidetyt molemmat TUL:n tyttöjen esiintymistilaisuudet onnistuivat yli odotusten. Maanantaina marraskuun 2 päivän iltana pidetyssä tilaisuudessa he saivat kukkia Toronton suomalaisilta mieslaulajilta ja Suomalais-Canadalaiselta edistysseuralta. Hyvät lausunnot esityksien korkeasta laadusta toivat lisää ystäviä.

Sunnuntaina, marraskuun 1 päivänä Don haalilla pidetyssä TUL:n tyttöjen läksijäistilaisuudessa ei tahtonut olla kaikille kylliksi tilaa. Eipä ole ollut tällaisia tilaisuuksia kuului mainittavan. Esimerkiksi soittajia oli tavallista enemmän, aina Sudburysta asti ja tanssi maistoi, niin että lattia oli tupaten täynnä. Tyttäret tanssivat kun heitä pyydettiin ja ohjelmaa oli heiltä sekä meiltä.

Mainitsen tässä muutaman sanan mrs. Grea Rajala-Rinteen mainiosta puheesta. Hänellä näytti olevan äidillinen huoli meidän, etenkin pahoista tavoistamme. Hän piti sitä huonona, että "pärrästämme" liikaa ja että elämme joskus yli varojemme sekä alkoholin uhreina joudumme vaikeuksiin. Tällaiset henkilöt eivät ole kunnon kansalaisia eivätkä eduksi suomalaiselle maineelle. Hän neuvoi meitä kompromissiin. Kompromissia tarvitaan kodeissamme ja sitä tarvitaan kaikkialla keskuudessamme päästäksemme yhteenliittyneinä suurempiin saavutuksiin.

Kun heidän paluutaan pyydettiin, niin hän lupasi tulla tämän tai toisen joukon mukana uudestaan. Toivomme, että toisella kertaa tilaisuudet onnistuisivat vielä mahtavammin. Onnea vain hyvälle työlle ja tervetuloa uudelleen.

* * *

CSJ:n Toronton osaston, Finlandia-kuoron ja Yrityksen yhteinen toimintasuunnitelmakokous on Donhaalilla sunnuntaina, marraskuun 15 päivänä, kello 4 iltapäivällä.

Yrityksen kabaretti on Don haalilla perjantaina, marraskuun 20 päivänä. Tarjoilu alkaa kello 8 illalla ja tilaisuudessa on hyvä tanssimusiikki.

Yrityksen tyttöjen järjestämä laatikkopäivällinen on Don haalilla sunnuntaina, marraskuun 22 päivänä, alkaen kello 12.30 iltapäivällä. Tilaisuudessa tarjoillaan maukkaita laatikkoaterioita, joten täytetään haali ääriään myöten.

Yrityksen kuukausikokous pidetään sunnuntaina, marraskuun 29 päivänä, alkaen kello 1.30 iltapäivällä.

Finlandia-kuoro kahvitaiset ja filmitilaisuus pidetään Don haalilla sunnuntaina, marraskuun 29 päivänä, alkaen kello 4 iltapäivällä.

Perjantaina, marraskuun 6 päivänä avattiin liikenteelle uusi Gardiner-Express-tie. Tämä uusi tie yhdistää Queen Elisabethtien ja Don Valley Parkwayn. Uusi tie kulkee Don-laaksossa joen itäpuolta. Joen länsipuolinen tie oli alkanutkin käymään jo kovin ruuhkaiseksi.

Toronton uusi kaupungintalo alkaa myöskin olla täydessä korkeudessaan. Eräässä sanomalehdessä olleesta kuvasta kävi selville että siinä on 30-kerrosta. Siinä on komeat valumarmorista tehdyt seinät, jotka loistavat komeasti ilta-auringossa. Talon sisustuksien valmistumiseen voi vielä mennä noin vuosi.

* * *

Vapauden ja Liekin levitysryntäys on vielä heikonlaisissa käsissä. Tämän asian eteenpäin viemiseksi kokoontuu valistuskomitea ja kaikki asiasta innostuneet henkilöt keskiviikkoiltaisin kello 7.

* * *

Täällä kuoli pitkäaikainen Toronton asukas Martta Hytti torstaina, lokakuun 29 päivänä. Hän oli kuollessaan 72 vuoden ikäinen. Lähinnä jäivät suremaan tyttäret Kaarina (mrs. Kuusivirta) ja Mabel (mrs. Korhonen) sekä lastenlapset. — N.

Kirkland Laken kuulumisia

Kirkland Lake. — Kirkland Laken naistenkerho haluaa kiittää kaikkia niitä henkilöitä, jotka tekivät lahjoituksia meidän Harvesti-illan viettoomme. Kiitos myöskin kaikille, jotka osallistuivat tähän tilaisuuteen. Saimme kokoon näin summan kun kaikin puhalsimme yhteen hiileen.

Joulu lähenee ja koetamme taas osaltamme ilahduttaa vanhoja ja sairaita pienillä lahjoilla. Sairaalassa on taas tälläkin kertaa useampia suomalaisia, joita meidän sairashuoltokomiteamme henkilöt käyvät katsomassa.

Ilmat täällä Pohjois-Ontariossa ovat olleet oikein kauniita verrattuna näin myöhäiseen syksyyn. Toivotaan että pysyisivät samanlaisina ainakin jouluun asti. — E. K.

Avaruusmuistomerkki paljastettiin Neuvostoliitossa

Moskova. — Maan ensimmäisen keinotekoisen sputnikin avaruuteen lähettämisen seitsenvuotispäivän johdosta rakennettu suuri avaruuden valloittamisen muistomerkki paljastettiin viime viikolla Moskovassa pysyvän kansantalousnäyttelyn lähellä. Avaruusraketin rataa kuvastavaan ja maasta lähtevään avaruusrakettiin huipentuvan 97 metriä korkean muistomerkin paljastamisjuhlassa oli kunniavieraina yhdeksän avaruuslentäjää ja Neuvostoliiton hallituksen ja kommunistisen puolueen johdon jäsenet.

Graniitista ja teräksestä tehty rakennelma on päällystetty titaniliuskoin, jotka eivät muuta väriään ajan mukana, mutta joiden sävyt vaihtelevat hyvin suuresss määrin valaistuksesta riippuen. 250 tonnia painavan rakennelman jalustassa on avaruuden valloittamista ja tieteen ja tekniikan saavutuksia kuvaavia veistoksia. Erillään muistomerkin luona on avaruustieteen isän, Konstantin Tsiolkovskin muistomerkki. Myöhemmin koko muistomerkin jalusta muutetaan suureksi avaruustieteen museoksi.

Muistomerkin luonnoksen ovat laatineet arkkitehdit Mihail Barstsh ja Aleksander Kolshtin sekä kuvanveistäjä Andrei Faidysh.

Juhlalliseen avajaistilaisuuteen oli saapunut tuhansittain moskovalaisia huolimatta äärimmäisen koleasta säästä. Muistomerkin suunnittelijoita kiitti 9-henkisen avaruuslentäjien ryhmän puolesta Juri Gagarin. NKPn ensimmäinen sihteeri Leonid Brezhnev katkaisi muistomerkkiä ympäröineen nauhan ja vihki sen tarkoitukseensa.

HENKILÖKOHTAINEN

JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

jotka ilmestyvät:
Lännen numero jouluk. 15 pnä
Itä-Canadan joulukuun 17 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA JA ONNEA UUDELLE VUODELLE

toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivotamme kaikille ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

Joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

jotka ilmestyvät seuraavasti: lännen numero jouluk. 15 ja Itä-Canadan numero joulukuun 17 pnä

Teillä on mainio tilaisuus Vapauden joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.

Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa **henkilökohtaista joulu- ja uuden vuoden tervehdystä**, joista asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.

Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

NIMI	$	¢

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Sävel"-kuoron harjoitukset ovat Finnish haalilla, joka keskiviikko klo 7.30 illalla.

Lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset ovat Finnish haalilla maanantaisin kello 7.30 illalla.

Alerts-Visan laatikkopäivälliset ovat Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 15 päivänä, alkaen kello 12 päivällä. Laatikkolahjoitukset tervetulleita.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous perjantaina, marraskuun 13 päivänä, klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Alerts-Visan kokous pidetään Finnish-haalilla torstaina, marraskuun 12 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

"Uusi pörriäinen"-näytelmän harjoitukset ovat Finnish haalilla tiistaisin ja perjantaisin kello 7 illalla.

CSJ:n Keski-Ontarion aluetoimikunnan kokous on Vapauden toimituksessa perjantaina, marraskuun 13 päivänä kello 6 illalla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYDÄÄN TAI VUOKRATAAN

TALO, JOSSA ON 2 MAKUUHUONETTA, oleskeluhuone, keittiö, v.c. ja puusepän verstas, täysin kalustettuna. Sopiva puu- tai autotyömiehelle. Myös kesäasunto myytävänä 6 m. Sudburysta. Lähemmin puh. 673-0979. (10-12)

Ruokaerikoisuuksia

NAUDANLIHAA PUOLISKOINA ..... lb. 39¢

Tuoreita SIAN PUOLISKOITA ..... lb. 29¢

"Delicious" OMENIA ..... kori 79¢

"A" luokan isoja KANANMUNIA ..... tus. 39¢

Erikoistumme METSÄNRIISTAN leikkaukseen ja käärimiseen jäädyttämistä varten — jäädytämme ja säilytämme metsänriistanne.

Springer Park Farms
45 Elm St. W., CPR:n ylik. vier.
PALJON PARKKEERAUSTILAA

ILMOITUS

Täten ilmoitamme, että meidän puhelin numero, joka on ollut 673-4116 tulee marras kuun 11 p. muuttumaan seuraavaksi: 673-0920

IDA JA ATU KOIVULA
R. R. 2, Long Lake Road
Sudbury Ontario

Kahvi- ja seurapelitilaisuus Beaver Lakella

Tavanmukainen Jehun järjestämä kahvi- ja seurapelitilaisuus on taas keskiviikkoiltana haalilla. Tällä tavoin koetetaan saada seuralle joku dollari jota taas tarvitaan talven kuluessa ja aina kun järjestämme hiihtokilpailuja ja lähetämme hiihtäjiä toisten seurojen kilpailuun. Saapukaahan joukolla viettämään rattoisa ilta.

Tulevia hiihtokilpailuja talven aikana Beaver Lakella

Tulevan talven aikana tuiskaa taas lumi ladulla kun hiihtäjät painelevat Majavajärven maastossa. Kuten tunnettua järjestää Jehu liittomme h i i h t o mestaruuskilpailut täällä helmikuun 20—21 pnä. Niistä tavan mukaan muodostuu taas komeat kisat, sillä kaikki piirimme hiihtomiehet ja -naiset saapuvat mittelemään voimiaan hiihdon jalossa taidossa, eikä ainoastaan piirimme vaan koko liiton hiihtäjät. Sitten on maaliskuun 6—7 pnä Canadan Hiihtoliiton Pohjois-Ontarion hiihtomestaruuskilpailut myöskin täällä Jehun järjestäminä. Hiihtokilpailuja onkin Sudburyn ympäristössä koko talven kun ne aloittaa tammikuussa Soon Suomi-kerho. Kannattaa siis hiihtäjienkin harjoitella ja valmistua kunnolla tuleviin latukamppailuihin jotka huipentuva tsitten Canadan hiihtomestaruuskilpailuihin Fort Williamissa. Tervetuloa hiihtäjät Majavajärvelle.

— N.

Sanomalehtikerhon kokous torstaina

CSJn Sudburyn osaston Sanomalehtikerhon kokous pidetään Finnish haalilla tänä torstaina, alkaen kello 7.30 illalla.

Olisi hyvin kiitettävää jos kaikki alueemme Vapauden ja Liekin asiamiehet sekä kirjeenvaihtajat ja kerhon jäsenet ynnä kaikki, jotka ovat lehtiemme levitystyöstä kiinnostuneet, saapuisivat tähän kokoukseen.

Siis pidetään tämä kokous mielessä ja mennään oikein joukolla viemään eteenpäin kaikille yhteistä asiaa.

Lindberg TAXI
675-8051
20 Frood Rd. Sudbury

POIKETKAA!
LAKEWAY CONFECTIONERY
Hyvä varasto aikakausjulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.
Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

PAPPA'S RESTAURANT
Maukasta ruokaa
¼ m pohj. 69 Brittin O.P.P. kesk.
CITIES SERVICE ASEMA

Sudburyn osaston kokous 17 pnä

CSJn Sudburyn osaston kokous pidetään ensi tiistaina marraskuun 17 pnä alkaen kello 7.30 illalla. Tärkeitä asioita "Alertsin kenttä kysymys ja viimeistelyjä edustajakokousta varten. — Johtokunta.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Anni Laitinen, Sudburysta, Ont. on lahjoittanut nikkelialueen kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2.00. CSJn Sudburyn osaston sairashuoltokomitea lausuu sulimmat kiitokset lahjoituksesta.

TULn tyttärien kuvia saatavana

Paikallisen päivälehden eräs valokuvaaja otti täällä äskettäin vierailleen TUL:n voimistelijatarryhmän monista esityksistä useita hyvin onnistuneita kuvia. Nämä kuvat ovat nyt Vapauden konttorissa nähtävissä. Niiden hinta on $1.50 kappale, mutta jos tulee 15 tilausta tai enempi, siinä tapauksessa on hinta $1.00 kappale. Näyteillä olevien kuvien yhteydessä on nimi- ja osoiteluettelo, mihin tilaajat voivat kirjoittaa nimensä ja osoitteensa lisäksi sen, mitä kuvia (numeron perusteella) he haluavat saada.

Sunnuntaina voivat kaikki syödä Finnish-haalilla

Ensi sunnuntaina on Finnish haalilla Alerts-Visan järjestämät laatikkopäivälliset, alkaen kello 12 päivällä.

Kun jokainen ottaa tämän huomioon, niin silloin avautuu Sudburyn emännille mahdollisuus päästä vapaaksi sunnuntain päivällisten kiireen pesemisestä. Haalilla tarjoillaan tunnetusti hyviä laatikkovalmisteisia aterioita, joten riennetään sinne oikein koko perheen voimalla. Laatikkolahjoitukset ovat erikoisen tervetulleita.

Menkäämme siis antamaan kannatuksemme urheiluväen toiminnalle ja säästetään voimiamme kotoisissa hommissa. Tervetuloa!

TILATKAA VAPAUS

Tämän syksyn ensimmäiset kabaree-tanssit

Ensimmäinen hälytys Melody orkesterin järjestämistä kabaree-tansseista Finnish haalilla tk. 21 pnä. Orkesterin jäsenet päättivät poiketa heidän tavanmukaisesta järjestelystään ja tehdä kaiken työn — tarjoilevat ruoat ym.

Hyvin tunnettu Risto Hako-Ojan yhtye huolehtii tanssimusiikista. Sisäänpääsy on ainoastaan $1.25. Siis muistakaa varata tämä ilta ja saapukaa joukolla näihin ensimmäisiin kabaree-tansseihin.

— Orkesterilainen.

Näyttämön bingo

CSJn Sudburyn os. näyttämökomitea järjestää railakkaan bingotilaisuuden Finnish-haalille torstaina tk. 19 pnä alkaen klo 7.30 ip.

Komitean taholta on luvattu hommata runsaasti arvokkaita lahjavoittoja, mutta yksityistenkin lahjoitukset ovat tervetulleita.

Mennäänpä silloin oikein suurella joukolla onnea koettamaan. Kaikki ovat tervetulleita. — A. K.

Arnold Bydal kuoli lauantaina

Sudburyn General-sairaalassa viime lauantaina pitkäaikaisen sairauden murtamana kuollut Arnold Norman Bydal, R. R. 2, Warrenista (Kipling asuma-alueelta), saatetaan St. John's Lutheran kirkosta Park Lawn hautausmaahan tänään tiistaina, kello 1.30 ip. Ruumiinsiunauksen suorittaa past. Norman Kritsch.

Kolmekymmentäseitsemän vuotta sitten Norjasta Canadaan tullut Bydal oli viimeksikuluneet 18 vuotta farmarina Warrenissa ja sitä ennen kaivosmiehenä Malarticissa, Que. Hän oli kuollessaan 60 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Sonja (os. Toivonen) sekä 2 veljeä ja 4 siskoa. Viimeinen palvelu Bydalille tehtiin Lougheedin hautaustoimiston johdolla.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Aino Lahden 50-vuotisjuhlanäytelmä onnistui odotusten mukaan hyvin

Viime sunnuntaina tarjoutui Finnish haalin teatterin ystäville nautintorikas iltapäivä. Silloin esitettiin Martin Andersen-Nexön kirjoittama viisinäytöksinen kansannäytelmä "Dangaardenin kansa". Tilaisuudelle antoi lisäjuhlallisuutta se kun näytelmä esitettiin Aino Lahden näyttämötyön 50-vuotisjuhlana. Se on pitkä aika kulttuurin saralla ja on kunnioitettavasti tehty, että tällainen työ huomioidaan silloin kun siitä asianomainen itsekin voi vielä nauttia.

Aino Lahti esitti Dangaardenin vanhan emännän osan. Heti ensimmäisestä puheenvuorosta katsoja tahtomattaan rinnasti näytelmän Niskavuoren tapahtumiin. Näytelmän sisältö ja sen henkilöt olivat kyllä samanlaisia kohtaloihin, mikä ei sinänsä ole ihme kun ottaa huomioon tapahtuma-ajan.

Matti Mäkelä poikana toi esille huonoille jäljille ja viinan orjaksi painuneen kartanon perijän. Miriam Kauppinen oli herttainen ja hiljainen palvelijatar kuten osa edellyttikin. Aatu Koivula oli oikeudentuntoinen, joka vaikeasta lapsuudestaan ja Köyhä Per-nimestään huolimatta kantoi päänsä korkealla, uskalsipa vielä puolustaa toistenkin sorrettujen etuja.

Pienemmissä osissa Edwin Suksi ja John Aro olivat uskottavia renkejä. Anselm Kääriäinen esitti kiitosta ansaitsevalla tavalla kartanon työssä vanhentuneen renkivoudin saadenkin esityksestään yleisön kiitoksen.

Impi Mähönen tulkitsi hyvin rakkautensa ja uskollisuutensa Erikiin, jona esiintyi Olavi Lindroos. Vaikka tylsämielinen Erik ei sanonut sanaakaan, niin ilmeet olivat kyllin "sanovia". Hyvin viety osa, jossa olisi hyvin voinut mennä liiallisuuksiin.

Senja Suksi oli keittäjätär, jonka oli keitettävä "kahta lajia ruokaa". Irja Koivula ilmestyi sekoittamaan kartanon asioita ilmoittaessaan olevansa Köyhän Perin äiti jonka isä oli ollut kartanon isäntä. Ida Männistön esittämä lyhyt kerjäläiseukon osa esitettiin niin uskottavasti, että hän sain siitä yleisön kättentaputukset.

Arvi Lahti oli hieno herra ilmestyessään aivan viimeisillä hetkillä säästökassan hoitajan ominaisuudessa selvittämään talon asioita.

Kukin näyttelijä ansaitsee kiitokset työstään. Näytelmän valintakin oli onnistunut tällaiseksi juhlanäytelmäksi. Vaikka sen syntymäaika onkin jo kaukaisuudessa, niin se oli siis sisällöltään ajankohtainen eikä siinä tuntunut ohi eletyn vaikutusta. Yhteiskunnallisia asioita pohdiskeltiin tämän kartanon vanhanemännän kamarissa samoin kuin renkitupassa, jonka pöydälle oli katettu silliateria, samaan aikaan kun nuoriherra halusi hanhenmakaa.

Naamiointi ja näyttämöasetus olivat hyvät.

Lopussa näytelmän ohjaajana toiminut Edwin Suksi ojensi CSJ:n puolesta lahjan juhlijalle. Samalla hän esitti tilaisuuteen lähetetyt onnittelusanomat. Pitämässään puheessa Suksi kiitti Aino Lahtea pitkäaikaisesta työstä näyttämöllä toivoen saavansa nähdä hänet vielä kerran hauskassakin osassa, sillä kaikki Ainon esittämät näyttämöosat ovat olleet vakavia.

Aino Lahti vastasi puheeseen kiittäen osakseen tulleesta lahjasta ja kunniasta. Samalla hän antoi kiitoksen tässä näytelmässä esiintyneille.

Merkkitapauksen johdosta oli Aino Lahdelle tullut sydämelliset onnittelukirjeet Len Hjorthilta sekä Lauri ja Lempi Jokiselta, Torontosta.

Hrs. Hilda Tuori lausui vielä kauniit kiitokset Aino Lahdelle. Hän sanoi puheessaan, että Aino on aina ollut inhimillinen kaikkine hyveineen ja virheineen, kuten me muutkin kanssaihmiset, mutta Ainolla on aina ollut pyrkimys kaikkeen hyvään. Hän on ollut näyttämötyön ohella kannattamassa maailman rauhanliikettä ja muita edistyksellisiä rientoja ja toimintoja.

Tämä ilta jätti miellyttävän muiston kaikkiin läsnäoleviin ja varmasti yleisönkin puolesta liityttiin niihin moniin hyvän onnen toivotuksiin, joita Aino Lahti sai tässä kultajuhlassaan.

Valitut Palat

(READER'S DIGEST)

ERIKOISELLA LAHJAHINNALLA

Ainoastaan $2.97 vuosikerta

(Säästätte $1.23 tavallisen vuosikerran hinnasta)

Tämä jouluajan erikoistarjous on voimassa joulukuun 24 päivään 1964, niin uusiin tilauksiin kuin uudistuksiinkin nähden ja millä kielellä hyvänsä Canadaan tai muihin maihin tilattuna.

Tilatkaa itsellenne "VALITUT PALAT" ja antakaa JOULULAHJANA ystävällenne tällä alhaisella lahjahinnalla.

TILAUSKAAVAKE

Tilaan VALITUT PALAT (READER'S DIGEST) ..... vuoden ajaksi ..... ja rahaa lähetän $.....
(Suomen- tai englanninkielellä)

TILAAJAN NIMI .....

OSOITE .....

Onko tilaus uusi ( ) tai uudistus ( )

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Mielihyvin järjestämme kaikki Teidän
AUTOVAKUUTUKSENNE
RITARI AGENCIES LTD.
7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
Lähempiä tietoja saatte soittamalla 675-5683

KOKOUSKUTSU
THUNDER BAY CO-OPERATIVE DAIRY LTDin
osakkeenomistajien
PUOLIVUOSIKOKOUS
pidetään
Perjantaina, marraskuun 20 päivänä 1964
kello 1 iltapäivällä
316 Bay Street, Port Arthur, Ont.
Johtokunta.

PERHEEN NUOREMMILLE

They All Use Their Tails

Different animals use their tails in very different ways. A spider monkey can swing from its tail as if it were an extra hand or foot. A common opossum can do the same, and there is one kind of opossum in South America which uses tails as a way to keep a family together. Baby opossums wrap their little tails around their mother's big tail, and they hang on no matter where she drags them.

Cats and squirrels seem to use their tails to help them balance when they jump. A fish swims with its tail, of course, and so do other water creatures. A horse switches his tail to keep flies away and you often see two horses standing side by side, shooing flies off each other. A beaver slaps its broad flat tail on the water to warn other beavers of danger.

One kind of sheep has a very different use for its tail which happens to be very fat. It serves as a storehouse of food. The sheep's body can live on the fat for quite a while.

A peacock seems to have its beautiful tail solely for the purpose of decoration.

* * *

Linda Is Learning To Read and Write in Finnish

Dear Irja-täti, boys and girls.

Well it seems like Hallowe'en's over. Most of us went out for treats this Hallowe'en and I got quite a few treats. Before you know it Christmas will be here. We will all get presents and be happy. Oh, and Irja-täti don't go out without a coat on. You might catch a cold. Bye for now.

Linda Piilo.

P. S. — I'm learning to read and write in Finnish So that some day I might write a letter in Finnish.

Aila Won First Prize

Dear Irja-täti, boys and girls.

One little girl died of injuries she received on Hallowe'en night in Port Arthur. Then a 7 year old boy died when he was bit by two cars in Red Rock.

Thursday night we had a photo contest at school and I won 1st prize in one category. The prize was a film.

I think we'll be starting our exams soon and I hope they aren't hard.

My sister passed her registered nurse's exam. Few of the girls from her class failed.

I hope Vickie writes to me soon.

Aila Alanen.

P. S. — Best wishes to all.

Ronald Had A Good Hallowe'en

Dear Irja-täti, boys and girls.

I though I should write again. My sister and I were out on Hallowe'en. I was a Chinese boy and my sister was an Indian girl. We got lots of candy and we had lots of fun. We also had a Hallowe'en party at school.

It has been very nice weather. My sister had a birthday on October 27th. She is four years old. I can't think of anything else to write so goodbye for now.

Ronald Jäntti.

Why Doesn't Lorie Write?

Dear Irja-täti.

I saw Lorie's letter in this week's Vapaus. You haven't written for such a long time. When will you write to me?

On the 17th of this month I have to get my eyes checked and get new glasses.

Now that Hallowe'en is over, everybody will start talking about Christmas.

The weather here has been nice, we have no snow. We had some but it all melted away.

This is all for now.

Annette Alanen.

Riddles

1. What bird looks most like the stork?
2. How many potatoes go into one pot?
3. If a teelphone and a piece of paper had a race, who would win?
4. If you saw a counterfeit bill on the sidewalk and walked by without picking it up, why would you be arrested?
5. Why is Ireland the wealthiest country?
6. Why is a caterpillar like a hot biscuit?
7. Why is the nose in the middle of the face?

Answers: 1. The stork's wife; 2. None. You have to put them in; 3. The telephone. The paper always remains stationary; 4. Because you are passing counterfeit money; 5. Because the capital is always Dublin; 6. Because it makes the butter-fly; 7. Because it is a "scenter".

Sandy Has Been In The Hospital

Dear Irja-täti, boys and girls.

I'm sorry that I haven't written for a long time. I just got out of the hospital Oct. 30th and am I ever glad to be home. I have a heavy cast on and I have to walk with crutches. Is it ever awkward when your not used to it. I am getting another cast on soon because my mother is calling my doctor to-day.

At the hospital there was a Hallowe'en party put on by the student nurses. Two nurses came in dressed as patients. They were all bandaged up with casts and crutches. Another nurse came along behind with intervenous bottles full of glue on a high stand. They won third prize.

I hope all of you had a good Hallowe'en and no one was in an accident. My little brother was dressed like an Indian tomahawk, feathers and all. I sat by the door and gave out the candy. I counted and 102 kids came trick or treating.

Well so long for now.

Yours truly
Sandy Siren.

Brenda's First Letter

Dear Aunt,

This is my first letter to this section. I attend the Beaver Lake Public School, being in grade 5. We have had a very lovely autumn, although we had a very cold, wet and miserable summer. We have quite a number of squirrels and chipmunks around the farm and they are doing very much damage, especially to the grain. I have tried to destroy them with my slingshot but so far have been unsuccessful.

Will write more about the activities here. Bye now.

Brenda Piispanen
Beaver Lake, Ont.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls,

Tänään meillä on taasen oikein hyvä postilaatikko, kun on tullut kuusi kirjettä tähän meidän perheen nuorempien osastoomme ja liittyipä meidän perheeseen yksi uusikin jäsen, nimittäin Brenda Piispanen Beaver Lakelta. Kiitos Sandy, Ronald, Brenda, Linda, Aila ja Annette.

First of all we want to welcome Brenda to our club. We hope you will enjoy writing to us, and to this your very own perheen nuoremmat page. Next time you write will you please send in your birthdate. Imagine a girl being handy with a sling shot. Thanks again.

Whatever happened Sandy that you landed in the hospital? Seeing as you have to use crutches you must have had a bone fracture of some kind. Please take us off the hook and let us know.

Thank you Linda for reminding me about wearing a coat. Might I add that all you boys and girls be careful in that respect because the fall weather is very uncertain. I certainly will hold you to that promise of writing in Finnish Linda.

Aren't you the lucky one Ronald for being the only boy amongst all the girls in today's perheen nuoremmat. Keep up the good work and keep on writing. Do try and write a few lines in Finnish in your next letter will you?

Congratulations to you Aila for winning 1st prize in the photo contest Yes Annette it's very true what you say that now everybody will start to talk about Christmas. It's too bad that Vickie and Lorie haven't written to you two. Perhaps they will when they see this week's perheen nuoremmat.

Kuulemiin till next week

Irja-täti.

ALL THE SAME

A couple of characters were walking through a Florida swamp. Suddenly one yelled: — Help, help An alligator just bit off my leg!

Which one? — asked his friend.

How should I know? — he replied. All these alligators look alike.

Asianajaja moitti kunnallislautakuntaa

Ontarion kunnallislautakuntaa syytettiin viime viikolla pidetyssä yleisessä kokouksessa sitä, että se on suuren yleisön mielestä voimaton ja "arvoton".

Esittäessään tämän arvostelun asianajaja Lloyd Valin moitti No. 62-192 sivulakia, jossa määrätään, että Regent-katu Walford- ja Arnold-katujen välisellä osalla pidetään asuntoalueena.

Hyväksyminen tälle sivulaille annettiin viime keskiviikkoisessa kunnallislautakunnan kokouksessa, joka pidettiin kaupungin kirjaston juhlasalissa.

'Mitä minä olen tänään huomioinnut", sanoi Valin, "minä en tykkää siitä."

"Huolimatta siitä tosiasiasta, että ihmiset, jotka asuvat tällä alueella halusivat 100-prosenttisesti, että siitä tehtäisiin liikealue, te olette siitä huolimatta mennyt eteenpäin vanhalla säälimättömällä tavalla huomioonottamatta asukkaiden pyyntöä."

Valin ja toinen asianajaja, Gerald Michel edusti useita henkilöitä, jotka kaikki pyysivät, että tämä kaupungin eteläinen osa määriteltäisiin liike- eikä asuntoalueeksi.

"Kuinka te voitte tehdä siitä asuntoalueen kun kaikki siellä asuvat halusivat, että siitä tehtäisiin liikealue?" kysyi Valin.

Puheenjohtaja D. Jamieson sanoi olevansa pahoillaan ja pettynyt sudburylaisen asianajajan katsantokannan vuoksi.

"Yhden virkavuoden aikana", sanoi puheenjohtaja, "me käsittelemme monia sivulakeja ja uskokaa minua, ne kaikki eivät saa meidän hyväksymistämme. Me emme hyväksy niitä sen johdosta, että kaupunki on ne hyväksynyt. Jokaista käsitellään huolellisesti."

Kokouksen jälkeen asianajaja Michel tuki Valinin mielipidettä.

'On todellista ajan haaskaamista pitää näitä kokouksia", hän valitti, "koska näyttää, että tulokset ja päätökset on määritelty jo ennen niiden alkamista."

RAVINTOLASSA

— Etkö juuri eilen mennyt naimisiin?

— Kyllä, mutta eihän sitä viitsi joka ilta kotona istua.

KUOLLUT

ARNE AUGUST KAUHANEN

kuoli Sudbury General sairaalassa, maanantai-iltana, marraskuun 9 pnä, 1964, ollessaan 49 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät, vaimonsa Viesti Salmi ja äitinsä Lempi Kauhanen, Sudburyssa; yksi poika William, Dowlingissa; yksi tytär Julie, kotona; pojanpoika Alan, yksi veli Paul, Sudburyssa sekä kolme siskoa, mrs. Elsie Johnsen, Torontossa, mrs. Helen McIntaggart, Sudburyssa ja mrs. Romeo Spooner, Port Arthurissa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. S. Ystävät voivat käydä katsomassa jälkeen klo 7 tänä iltana.

Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, torstaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Kaipauksella ilmoitamme, että rakas äitimme

IDA SOFIA NISKANEN

kuoli North Bay Civic sairaalassa tiistaina, lokakuun 27 pnä 1964, lyhyen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Muurasjärvellä, Pihtipudaalla, Suomessa, helmik. 14 pnä 1889. Tuli Canadaan vuonna 1926, asunut Quebecissa, Reesorissa, Ont. ja viimeiset kahdeksan vuotta Hearstissa. Puolisonsa kuoli v. 1936.

Hautajaiset toimitettiin St. Paul's United kirkosta, Hearst, Ont., lokak. 30 pnä 1964, ja saatettiin Riverside-hautausmaahan Hearstissa. Pastori W. Behie suoritti hautausseremonian ja kantajina toimivat E. Mäki, A. Martin, F. Koistinen, E. Kokkinen, J. Hautala ja N. Multamäki.

Lähinnä suremaan jäivät kolme poikaa, Onni, Hyvinkäällä, Suomessa sekä Eino ja Taito, North Bay, Ont.; yksi tytär, mrs. Glen (Eilen) Fex, Collingwood, Ont. ja kaksi lastenlasta Michael ja Henry

Kiitos

Edesmenneen mrs. Ida Sofia Niskasen omaiset haluavat sydämellisesti kiittää monia ystäviä ja naapureita heidän ystävällisyydestä, myötätunnon osoituksista ja kauniista kukkalaitteista, jotka tulivat äskeisen surumme aikana menettäessämme rakkaan äitimme. Kiitos kantajille ja pastori W. Behrelle avustaan ja lohduttavista sanoistaan, sekä St. Paul's kirkon U. C. W. seuralle ruokatarjoilusta jälkeen hautajaisten.

DECCA-ÄÄNILEVYT PUOLELLA HINTAA

Ainoastaan 75c kpl.
(ynnä 3% myyntivero Ontariossa)

Kaikki levyt ovat PRIIMA-LUOKKAA. Postilähetysten tulee käsittää vähintään 3 levyä ja ostajan on maksettava lähetyskulut.

SD 5178	Jos lähtisit pois, Beguine, Marianne Hullu kello, foxtrot, Metro-Tytöt
SD 5323	Kitaraserenadi, tango, Erkki Junkkarinen Kun ulpukka kukkii, valssi, Erkki Junkkarinen
SD 5383	Torero, tango, Juha Eirto Mustalaisrakkautta, tango, Juha Eirto
SD 5385	Adios Mexico, tango, Juha Eirto Trumpettitango, Juha Eirto
SD 5389	Tango kahdelle, Metro-Tytöt Toivomuslähde, tango, Metro-Tytöt
SD 5391	Musta neito Bogotan, tango, Raimo Erkinheimo Liekki, tango, Raimo Erkinheimo
SD 5392	Kevätpolkka, Trubaduurit Addio, Bella Napoli, tango, Trubaduurit
SD 5004	Tango Bolero, Sulo Sala ja Silver Stars Sarastus, tango, Sulo Sala ja Silver Stars
SD 5348	Ritenuto, tango, Juha Eirto Ei tällä kertaa, tango, Metro-Tytöt
SD 5233	Jäähyväistango, Erkki Junkkarinen Tavallinen tarina, tango, Erkki Junkkarinen
SD 5240	Missä lienetkään, tango beguine, Olavi Virta Tyttöni, luokseni jää, valssi, Olavi Virta
SD 5263	Alfonso, tango, Olavi Virta ja Metro-tytöt Tuntematon taival, beguine, Olavi Virta
SD 5264	Toivetyttöni, foxtrot, Olavi Virta Sydänkäpyseni, foxtrot, Olavi Virta
SD 5293	Romanssi möllissä, valssi, Henry Theel Vera Cruz, bequine, Henry Theel
SD 5301	Capri — tango — Juha Eirto Päivänlaskua päin — foxtrot — Puha Eirto
SD 5203	Geisha — Teehuoneen tyttö, valssi, Metro-Tytöt Silloin, tango, Metro-Tytöt
SD 5325	Bonita Nina, tango, Toivo Kärjen tangoyhtye Miss Tanguett, tango, Toivo Kärjen tangoyhtye
SD 5335	Muistatko sen, beguine, Metro-tytöt Vielä kerran, tango, Metro-tytöt
SD 5376	Kuule mua, Violetta, tango, Juha Eirto ja Metro-tytöt Asuncion, tango, Juha Eirto ja Metro-tytöt
SD 5406	Valtameressä on saari, foxtrot, Eila Pellinen Pakoon, pakoon, foxtrot, Eila Pellinen
SD 5413	Hän sanoi, calypso, Vieno Kekkonen Sävel rakkauden, calypso, Vieno Kekkonen
SN 5414	Kanssasi Sun, valssi, Pärre Förars Cindy, oi Cindy, calypso, Pärre Förars
SD 5428	Oot mulle rakkain, beguine, Vieno Kekkonen Tesoro mio, Vieno Kekkonen
SD 5432	Käy isän kanssa tanssiin, valssi, K. Käyhkö ja Pikku-Kati Nukke ikkunassa, valssi, Ilkka Rinne
SD 5433	Luokseni jääthän, beguine, Eila Pellinen Unikkojen aikaa, foxtrot, Eila Pellinen
SD 5435	Vihreällä niityllä, foxtrot, Pärre Förars Naurava kulkuri, foxtrot, Pärre Förars
SD 5437	Elämäni tarina, foxtrot, Stig Fransman Ota tai jätä, foxtrot, Stig Fransman
SD 5439	Kaipaan taas, foxtrot, Tuula Siponius Päivin, öin ja illoin, beguine, Tuula Siponius
SD 5440	Pyydän anteeksi, tangobeguine, Jorma Lyytinen Varjot ikkunassa, tango, Jorma Lyytinen
SD 5441	Pieni sana aamuun, foxtrot, Tuula Siponius Iloinen Amsterdam, valssi, Tuula Siponius
SD 5442	Ai, ai, Mister Smith, tango, Vieno Kekkonen Dormi, Dormi, Dormi, valssi, Vieno Kekkonen
SD 5443	Torero, Jorma Lyytinen Taivaan sinessä, foxtrot, Jorma Lyytinen

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.